

Facultade de Filoloxía e Tradución

(*)

Horarios

Horarios

http://webs.uvigo.es/fft/index.php?option=com_rokdownloads&view=folder&Itemid=74

Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios

Materias

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01905	Sintaxe da lingua galega II	1c	6
V01G400V01906	Historia interna da lingua galega	1c	6
V01G400V01907	Variación e historia externa da lingua galega	2c	9
V01G400V01915	Pragmática e discurso	1c	6
V01G400V01916	Semántica e léxico	1c	6
V01G400V01917	Gramática do español	2c	9
V01G400V01925	Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-I	1c	6
V01G400V01926	Xénero e literatura: Galicia e os países lusófonos	1c	6
V01G400V01927	Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II	2c	9
V01G400V01935	Literatura española dos séculos XX-XXI	1c	6
V01G400V01936	Literatura hispanoamericana I	1c	6
V01G400V01937	Literatura hispanoamericana II	2c	9
V01G400V01945	As tecnoloxías na ensinanza-aprendizaxe de linguas	1c	6
V01G400V01946	Procesos migratorios e ensinanza de linguas	1c	6
V01G400V01947	Bilingüismo e educación bilingüe	2c	9

V01G400V01965	Prácticas textuais: Poesía	1c	6
V01G400V01966	Prácticas textuais: Novos formatos	1c	6
V01G400V01967	Prácticas textuais: Ensaio	2c	9
V01G400V01985	Estudos lusófonos III	1c	6
V01G400V01986	Estudos lusófonos IV	1c	6
V01G400V01987	Seminario de literaturas e culturas lusófonas	2c	9
V01G400V01991	Traballo de Fin de Grao	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Sintaxe da lingua galega II				
Materia	Sintaxe da lingua galega II			
Código	V01G400V01905			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Rodríguez Guerra, Alexandre			
Profesorado	Rodríguez Guerra, Alexandre			
Correo-e	xandre@uvigo.gal			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Aproximación ós esquemas coordinativos con 'e' en galego, ós marcadores discursivos e ás relacións sintácticas interoracionais en galego tendo en conta os enunciados e os parágrafos que constitúen.			

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
- Saber describir en termos sintácticos un feito lingüístico en galego.	CB1 CG1 CE1 CT1
- Saber analizar sintácticamente enunciados en galego dun modo argumentado.	CB5 CG7 CE2 CT2
- Saber interpretar os elementos que modifican a gramaticalidade de enunciados en galego.	CG8 CE5 CT3
- Saber usar e explicar construcións sintácticas diferenciais do galego.	CE8 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Contidos	
Tema	
1. As construcións coordinadas en galego	1.1. A conxunción copulativa "e"
2. Entre a gramática e o discurso	2.1. Parataxe e hipotaxe oracionais. Conxunción e locucións conxuntivas galegas 2.2. Macrosintaxe 2.3. Marcadores discursivos en galego

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	16	65	81
Resolución de problemas	8	7	15
Lección maxistral	16	10	26
Actividades introdutorias	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	18	20
Observación sistemática	2	0	2
Presentación	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	<p>Cada discente elaborará individualmente dous traballos escritos seguindo as indicacións do profesor: un sobre o punto 1.1. e outro sobre o punto 4. do temario.</p> <p>Todo o estudantado (presencial e SEMIPRESENCIAL) entregará unha copia en papel e subirá a versión definitiva dos traballos á plataforma Moovi (incluíranse todos os ficheiros empregados na elaboración, tamén BD, corpus e diapositivas da presentación se as houber).</p> <p>Dedicaranse aulas presenciais a explicar a metodoloxía destes traballos. Ó longo do curso farase, tamén na aula, un seguimento deles, sobre todo do segundo. É moi recomendable para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL asistir a algunha destas sesións de aula -fixaranse ó longo do curso- (se alguén non puiden ir a ningunha, deberá fixar unha titoría co docente).</p>
Resolución de problemas	<p>Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados cos contidos da materia. Empregaranse como complemento da lección maxistral.</p> <p>O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Moovi das prácticas, que deberá entregar no prazo que se marque. Despois, o profesor, en función da natureza do exercicio, devolveraaas corrixidas, fornecerá un solucionario de autocomprobación ou fixará unha titoría para explicalas.</p>
Lección maxistral	<p>Nela o docente exporá os contidos da materia, bases teóricas e lecturas relacionadas con elas, directrices ou explicacións a partir dos exercicios prácticos. Aconséllase levar os contidos da materia ó día.</p> <p>O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Moovi dos materiais necesarios para preparar todos os contidos que se desenvolvan. Empregaranse, para iso, ficheiros en formato pdf (por veces o profesor tamén os poderá enviar por correo electrónico).</p>
Actividades introdutorias	<p>Desenvólvense o primeiro día de aulas e, nelas, realízase un percorrido explicativo polos eixes sobre os que pivotará o curso. Entregarase un cronograma xeral da materia.</p> <p>O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL tamén pode asistir a esta sesión. En todo caso o docente faralles chegar o cronograma xeral da materia.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	<p>Alén das indicacións precisas que se proporcionarán nalgunha aula específica para poder desenvolver os traballos, ó longo do curso non só se atenderán na aula todas as consultas individuais, senón que se realizará nela abundante práctica. Por suposto, nas horas de titoría tamén se resolverán todas as consultas relacionadas coa súa elaboración. O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL poderá realizar as consultas sobre a elaboración dos traballos a través da plataforma Moovi, do correo electrónico ou, preferiblemente, nalgunha titoría. Se a cantidade de estudantado semipresencial así o aconsellar, poderase realizar algunha titoría en grupo, tipo seminario.</p>

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Traballo tutelado	Os traballos, individuais, son obrigatorios tanto para o estudantado presencial coma para o SEMIPRESENCIAL. A data límite de entrega coincidirá coa data do exame (en cada unha das dúas edicións das actas). A proporción do seu valor será de 15%-40%, respectivamente.	55	CB1 CB5	CG1 CG7 CG8	CE1 CE2 CE5 CE8	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas	Ó longo do cuadrimestre o docente especificará as actividades prácticas que serán avaliadas. É preciso que se vaian entregando dentro dos límites que se poñan. Para o ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL esta epígrafe alcanza un 15% da cualificación final, por iso deberá levar a cabo algunha práctica avaliada a maiores ou realizar máis exhaustivamente algunha das que se propoñan (sempre seguindo as indicacións do docente).	10	CB5	CG1 CG7 CG8	CE1 CE2 CE5	CT1 CT2 CT6 CT8 CT10 CT11 CT12
Exame de preguntas de desenvolvemento	O estudantado de avaliación continua (tanto presencial coma SEMIPRESENCIAL) realizará unha proba escrita na data oficial proposta no calendario da FFT (para calquera das dúas edicións das actas) sobre os contidos teórico-prácticos da materia, se non os foi superando a través de exames/probas parciais ó longo do cuadrimestre.	22	CB1 CB5	CG1 CG7	CE1 CE2 CE5 CE8	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Observación sistemática	Valorarase a asistencia regular cunha participación activa nas aulas maxistras. Para o ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL este 5% da nota sumarase na metodoloxía "Resolución de problemas e/ou exercicios".	5		CG1	CE1 CE2	CT1 CT2 CT3
Presentación	Un 8% da cualificación do traballo titorizado correspóndelle á exposición oral dos traballos na aula. Para o estudantado presencial a distribución será 3%-5% para cada un dos traballos, respectivamente. O estudantado SEMIPRESENCIAL só deberá expoñer oralmente o segundo deles (que valerá un 8%). As exposicións durarán aproximadamente, para o estudantado presencial, 5 e 10 minutos, respectivamente, e para o estudantado SEMIPRESENCIAL entre 12 e 15 minutos. Nestas exposicións non se poderá ler. Poderase empregar un pequeno guión ou acompañar a exposición de axudas audiovisuais, mais a presentación oral non pode constituír a simple lectura deste material.	8	CB1	CG1 CG8	CE1 CE2 CE5	CT1 CT2 CT6 CT8 CT10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Por defecto, enténdese que o estudantado opta por un sistema de avaliación continua; se así non for, deberá comunicar nas dúas primeiras semanas do curso a súa intención de se presentar á avaliación única permitida pola Universidade de Vigo.

-Avaliación continua (para quen (a) asista regularmente ás aulas presenciais -in situ ou a distancia- e (b) entregue as tarefas respectando os prazos e as indicacións do profesor -(a) e (b) para o estudantado presencial e só (b) para o SEMIPRESENCIAL-): para poder facer a media final ponderada, haberá que superar traballos, exames escritos e prácticas avaliadas. Todas as prácticas, actividades e traballos solicitados polo docente teñen que se entregar, para poder ser avaliados, nos prazos marcados. Aquelas probas que non se superen na primeira edición das actas (xaneiro) poderanse recuperar na segunda edición das actas (xuño/xullo), co límite de entrega situado na data fixada pola FFT para o exame. Se por causa xustificada algún estudante non pode cumprir co requisito (a), deberallo comunicar ó docente, que propondrá outras actividades compensatorias.

-Avaliación única (admitida pola Universidade de Vigo): poderase superar a materia, en calquera das dúas edicións de actas (xaneiro e xullo), a través dun exame final escrito de todos os contidos teórico-prácticos da materia [40%] (que se realizará nas datas fixadas pola FFT no seu calendario oficial) e mais de dous traballos (seguindo as indicacións do docente) [15%-45%]. Cómpre superar tanto o exame coma os traballos (en cada unha das convocatorias) para poder aprobar a materia. É obrigatoria a presentación oral dos traballos (fixarase a data da exposición co docente). Aínda que se opte por un sistema de avaliación única aconséllase a asistencia ás aulas.

A copia ou o plaxio, total ou parcial, será avaliado cun cero na proba (traballo, práctica ou exame) en que se detecte. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudantado da súa responsabilidade neste aspecto.

A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma Moovi (novidades, documentos, cualificacións) e estar ó tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

Todas as consultas realizadas por correo electrónico serán atendidas no horario de titorías.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvarez, R., "**Os nexos e a sintaxe**", Univ. de Santiago de Compostela, 1992

Álvarez, R. e X. Xove, "**Gramática da lingua galega**", Galaxia, 2002

Álvarez, R.; H. Monteagudo e X. L. Regueira, "**Gramática galega**", 2, Galaxia, 1995

Cidrás, Francisco e Francisco Dubert-García, "**A gramática galega, un río de curso curto e sinuoso. Panorama histórico dos estudos gramaticais sobre o galego**", 2017

Freixeiro Mato, X. R., "**Gramática da lingua galega**", 2, A Nosa Terra, 2002-2006

Freixeiro Mato, X. R., "**Tipos de marcadores discursivos no galego oral e escrito**", 2016

Rodríguez Guerra, A., "**Os dicionarios galegos e os marcadores discursivos operadores e de control de contacto**", 2018

Bibliografía Complementaria

García Gondar, F. (dir.), "**BILEGA, Bibliografía informatizada da lingua galega**", Centro de Investigacións Ramón Piñeiro,

Iglesias Bango, M., "**Macrosintaxis: una proposta sobre dimensións, unidades y categorías**",

<http://dx.doi.org/10.5209/CLAC.61345>, Círculo de Lingüística Aplicada a la Comunicación, 2018

Na aula fornecerase outras referencias bibliográficas máis específicas. aconséllase a consulta directa, a través da biblioteca, das fontes bibliográficas.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Sintaxe da lingua galega I/V01G400V01903

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo estudantado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

Aínda que houbera que substituír a docencia presencial in situ (na FFT) por docencia presencial a distancia, co emprego das ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (nomeadamente o Campus Remoto e tamén Moovi -alén do correo electrónico e dalgún outro recurso útil-), non debería de ser preciso modificar a planificación (metodoloxías, contidos, avaliación e titorías) aquí exposta, coa salvidade da propia adaptación motivada polo uso das tecnoloxías da información e da comunicación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Historia interna da lingua galega**

Materia	Historia interna da lingua galega			
Código	V01G400V01906			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Rodríguez Guerra, Alexandre			
Profesorado	Rodríguez Guerra, Alexandre			
Correo-e	xandre@uvigo.gal			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Percorrido sistemático polos principais cambios lingüísticos (fonético-fonolóxicos, morfolóxicos, sintácticos e léxicos) que levaron do latín ó galego.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
CG9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE12	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do galego.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecemento dos principais cambios lingüísticos (fonolóxicos, morfosintácticos e léxicos) que caracterizaron a lingua galega ao longo dos séculos.	CB1	CG1	CE2	CT1
	CB2	CG2	CE5	CT2
	CB5	CG2	CE12	CT3
				CT6
				CT8
		CG11		
		CG12		
		CG13		
		CG15		
		CG16		
		CG25		
		CG26		

Contidos

Tema	
1. O léxico	1.1. Historia do léxico galego 1.2. A formación de palabras no galego medieval

2. Principais cambios fonético-fonolóxicos no paso do latín ó galego	2.1. Introducción 2.2. O sistema vocálico 2.3. O sistema consonántico
3. Principais cambios morfolóxicos do latín ó galego	3.1. Formas léxicas (eido nominal e verbal) 3.2. Formas gramaticais
4. Da sintaxe latina á galega	4.1. Orde de constituíntes funcionais 4.2. Esquemas e funcións oracionais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Resolución de problemas	22	22	44
Lección maxistral	20	20	40
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	60	62
Observación sistemática	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Desenvólvense o primeiro día de aulas e, nelas, realízase un percorrido explicativo polos eixes sobre os que pivotará o curso. Entregarase un cronograma xeral da materia. O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL tamén pode asistir a esta sesión. En todo caso o docente faralles chegar o cronograma xeral da materia.
Resolución de problemas	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados cos contidos da materia. Empregaranse como complemento da lección maxistral. Nalgunha ocasión pódense entregar anticipadamente para que os/as estudantes os poidan preparar con certo adianto e, mesmo, para que poidan realizar unha pequena exposición na aula. O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Moovi das prácticas, que deberá entregar no prazo que se marque. Despois, o profesor, en función da natureza do exercicio, devolveraas corrixidas, fornecerá un solucionario de autocomprobación ou fixará unha titoría para explicalas.
Lección maxistral	Nestas aulas o docente exporá os contidos da materia, bases teóricas e lecturas relacionadas con elas, directrices ou explicacións a partir dos exercicios prácticos. Aconséllase vivamente levar os contidos da materia ó día. O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Moovi dos materiais necesarios para preparar todos os contidos que se desenvolvan. Empregaranse, para iso, ficheiros en formato pdf (por veces o profesor tamén os poderá enviar por correo electrónico).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Alén das indicacións do comezo do curso, ó longo das semanas atenderanse as consultas individuais que haxa sobre a elaboración dalgunhas prácticas concretas. O ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL poderá realizar as consultas a través da plataforma Moovi, do correo electrónico ou nalgunha titoría. Se a cantidade de estudantes semipresenciais así o aconsellar, poderase realizar algunha titoría en grupo, tipo seminario.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	Ó longo do cuadrimestre o docente especificará as actividades prácticas que serán avaliadas (tamén algunha presentación). É preciso que se respecten os prazos de entrega. Para o ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL esta epígrafe alcanza un 35% da cualificación final, por iso deberá levar a cabo algunha práctica avaliada a maiores ou realizar máis exhaustivamente algunha das que se propoñan (sempre seguindo as indicacións do docente).	30	CB1 CG1 CE2 CT1 CB2 CG7 CE5 CT2 CB5 CE12 CT3 CT6 CT8

Exame de preguntas de desenvolvemento	O estudantado de avaliación continua (tanto presencial coma SEMIPRESENCIAL) realizará unha proba escrita -sempre presencial- na data oficial proposta no calendario da FFT (para calquera das dúas edicións das actas) sobre os contidos teórico-prácticos da materia que non fose superando ó longo dos exames/probas parciais previos (na mesma data para todo o estudantado de avaliación continua).	65	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG7	CE2 CE5 CE12	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8
Observación sistemática	Valorarase a asistencia regular cunha participación activa nas prácticas e mais nas aulas maxistras. Para o ESTUDANTADO SEMIPRESENCIAL este 5% da nota sumarase na metodoloxía "Resolución de problemas e/ou exercicios".	5		CG1	CE2	CT1 CT2 CT3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Por defecto, enténdese que o estudantado opta por un sistema de avaliación continua; se así non for, deberá comunicar nas dúas primeiras semanas do curso a súa intención de se presentar á avaliación única permitida pola Universidade de Vigo.

-Avaliación continua (para quen (a) asista regularmente ás aulas presenciais -in situ ou a distancia- e (b) entregue as tarefas respectando os prazos e as indicacións do profesor -(a) e (b) para o estudantado presencial e só (b) para o SEMIPRESENCIAL-): para poder facer a media final ponderada, haberá que superar exames escritos e prácticas (presentacións) avaliados. Todas as prácticas, actividades e presentacións solicitados polo docente teñen que se entregar/realizar, para poder ser avaliados, nos prazos marcados. Aquelas probas que non se superen na primeira edición das actas (xaneiro) poderanse recuperar na segunda edición das actas (xuño/xullo), co límite de entrega situado na data fixada pola FFT para o exame. Se por causa xustificada algún/ha estudante non pode cumprir co requisito (a), deberallo comunicar ó docente, que propondrá outras actividades compensatorias.

-Avaliación única (admitida pola Universidade de Vigo): poderase superar a materia, en calquera das dúas edicións de actas (xaneiro e xullo), a través dun exame final escrito de todos os contidos teórico-prácticos da materia [65%] (que se realizará nas datas fixadas pola FFT no seu calendario oficial) e mais dun traballo (segundo as indicacións do docente) [35%]. Cómpre superar tanto o exame coma o traballo (en cada unha das convocatorias) para poder aprobar a materia. Aínda que se opte por un sistema de avaliación única aconséllase a asistencia ás aulas.

A copia ou o plaxio, total ou parcial, será avaliado cun cero na proba (práctica ou exame) en que se detecte. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudantado da súa responsabilidade neste aspecto.

A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma Moovi (novidades, documentos, cualificacións) e estar ó tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

Todas as consultas realizadas por correo electrónico serán atendidas no horario de titorías.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Ferreiro, M., **Gramática histórica galega. I. Fonética e morfosintaxe. II. Lexicoloxía**, 4ª / 2ª, Laiovento, 1999 / 2001
- García de Diego, V., **Elementos de gramática histórica gallega (Fonética-Morfología)**, Reed. facsimilar, Univ. de Santiago de Compostela, 1984 [1909]
- González Seoane, E. (dir.) et alii, **Diccionario de diccionarios do galego medieval**, Univ. de Santiago de Compostela, 2006
- Larson, Pär, **A lingua das cantigas: gramática do galego-portugués**, Galaxia, 2019
- Mariño Paz, R., **Historia da lingua galega**, 2ª, Sotelo Blanco, 1999
- Mariño Paz, R., **Fonética e fonoloxía históricas da lingua galega**, Xerais, 2017
- Mariño Paz, R., **Historical Phonetics and Phonology**, De Gruyter, (No prelo)
- Mariño Paz, R. e X. Varela Barreiro (eds.), **Lingüística histórica e edición de textos galegos medievais**, Universidade de Santiago de Compostela, 2015
- Mattos e Silva, R. V., **O portugués arcaico: fonología, morfología e sintaxe**, Contexto, 2006
- Pinkster, H., **The Oxford Latin Syntax**, Oxford University Press, 2015
- Varela Barreiro, X. e R. Pichel, **Panorama actual da lingüística histórica galega**, 2017
- Venâncio, F., **Así naceu unha lingua. Sobre as orixes do portugués**, Galaxia, 2021

Bibliografía Complementaria

- Corominas, J. e J. A. Pascual, **Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico**, Gredos, 1980-1991
- García Gondar, F. (dir.), **BILEGA, Bibliografía informatizada da lingua galega**, Centro de Investigacións Ramón Piñeiro,

López Viñas, X., **A formación de palabras no galego medieval: a afixación**, Tese de Doutoramento, Universidade da Coruña, 2012

Rodríguez Guerra, A. (ed.), **Lingüística histórica e dialectoloxía: coordenadas do cambio lingüístico**, Universidade de Vigo, 2016

Rodríguez Guerra, A. e X. B. Arias Freixedo (eds.), **The Vindel Parchment and Martin Codax / O Pergamiño Vindel e Martin Codax. The Golden Age of Medieval Galician Poetry / O esplendor da poesía galega medieval**, John Benjamins Publishing Company, 2018

Na aula fornecerase outras referencias bibliográficas máis específicas. Aconséllase a consulta directa, a través da biblioteca, das fontes bibliográficas.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Latín e literatura grecolatina/V01G400V01403

Fonética e fonoloxía da lingua galega/V01G400V01902

Morfoloxía da lingua galega/V01G400V01901

Sintaxe da lingua galega I/V01G400V01903

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

Aínda que houbera que substituír a docencia presencial in situ (na FFT) por docencia presencial a distancia, co emprego das ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (nomeadamente o Campus Remoto e tamén Moovi -alén do correo electrónico e dalgún outro recurso útil-), non debería de ser preciso modificar a planificación (metodoloxías, contidos, avaliación e titorías) aquí exposta, coa salvidade da propia adaptación motivada polo uso das tecnoloxías da información e

da comunicación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Variación e historia externa da lingua galega**

Materia	Variación e historia externa da lingua galega			
Código	V01G400V01907			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OP	4	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Costas González, Xosé Henrique			
Profesorado	Costas González, Xosé Henrique			
Correo-e	xcostas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Aproximación á historia externa e mais do léxico da lingua galega, así como á súa variación sociolectal e, sobre todo, diatópica.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
CG9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE12	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do galego.
CE15	Coñecemento das repercusións lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
- Coñecer as variedades xeográficas do galego e recoñecer a súa validez oral.	CB1 CG1 CE2 CT1 CB2 CG2 CE12 CT2
- Saber interpretar a variedade culta á luz da última historia externa do galego: dificultades de implantación, identificación, interferencias etc.	CB5 CG6 CE15 CT3 CG7 CT6 CG9 CT8
- Coñecemento do galego culto vs. galegos populares, dialectais (galego urbano vs. galegos rurais).	CT9 CT10 CT11 CT12

Contidos	
Tema	
1. A variación diatópica	1.1. Historia dos estudos dialectais galegos 1.2. ALGa, ALPi e ALBi 1.3. Bloques e áreas lingüísticas do galego 1.4. O galego exterior
2. Historia social da lingua galega no XX	2.1. O proceso normalizador desde 1970 2.2. O proceso normativizador desde 1970 2.3. Normalización, dinamización, revivificación.
3. As variedades diafásicas e diastráticas	3.1.- A variación diafásica. Tipoloxía. 3-2- A variación diastrática. Tipoloxía.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Traballo tutelado	24	71	95
Resolución de problemas	16	12	28
Lección maxistral	26	10	36
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	60	64

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	<p>O primeiro día de aulas realizarase un percorrido explicativo polos eixes sobre os que pivotará o curso. Entregarase un cronograma da materia.</p> <p>O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL tamén pode asistir a esta sesión. En todo caso o docente faralles chegar o cronograma da materia.</p> <p>O ALUMNADO NON PRESENCIAL poderá seguir as aulas por vídeos e titorías a través dos medios telemáticos dispostos pola UVigo.</p>
Traballo tutelado	<p>Cada discente elaborará individualmente dous traballos escritos, seguindo as indicacións do profesor, sobre os puntos 3. e 5. do temario.</p> <p>Todo o alumnado entregará unha copia en papel e subirá a versión definitiva dos traballos á plataforma Faitic.</p> <p>Dedicaranse aulas presenciais a explicar a metodoloxía destes traballos. Ó longo do curso farase, tamén na aula, un seguimento deles.</p> <p>É moi recomendable para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL asistir a algunha destas sesións de aula - fixaranse ó longo do curso- (se alguén non puider ir a ningunha, deberá acordar unha titoría co docente).</p> <p>O ALUMNADO NON PRESENCIAL recibirá titorías e sesións virtuais seguindo as canles establecidas pola UVigo.</p>
Resolución de problemas	<p>Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados cos contidos da materia. Empregaranse como complemento da lección maxistral.</p> <p>O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL disporá na plataforma Faitic das prácticas, que deberá entregar no prazo que se marque. Despois, o profesor, en función da natureza do exercicio, devolveraaas corrixidas, fornecerá un solucionario de autocomprobación ou fixará unha titoría para explicalas.</p>
Lección maxistral	<p>Nestas sesións, o docente exporá os contidos da materia, bases teóricas e lecturas relacionadas con elas, directrices ou explicacións a partir dos exercicios prácticos. Aconséllase levar os contidos da materia ó día.</p> <p>O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL disporá na plataforma Faitic dos materiais necesarios para preparar todos os contidos que se desenvolvan. Empregaranse, para iso, ficheiros en formato pdf (por veces o profesor tamén os poderá enviar por correo electrónico).</p>

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Traballo tutelado Alén das indicacións precisas que se proporcionarán nalgunha aula específica para poder desenvolver os traballos, ó longo do curso non só se atenderán na aula todas as consultas individuais, senón que se realizará nela abundante práctica. Por suposto, nas horas de titoría tamén se resolverán todas as consultas relacionadas coa súa elaboración. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL poderá realizar as consultas sobre a elaboración dos traballos a través da plataforma Fatic, do correo electrónico ou, preferiblemente, nalgunha titoría presencial ou virtual. Se a cantidade de alumnado semipresencial así o aconsellar, poderase realizar algunha titoría en grupo, tipo seminario.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Traballo tutelado	Os traballos, individuais, son obrigatorios tanto para o alumnado presencial coma para o SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL. A data límite de entrega coincidirá coa data do exame (en cada unha das dúas edicións das actas). A proporción do seu valor será 20%-30%, respectivamente. Un 7% da cualificación correspóndelle á exposición oral dos traballos na aula. Tanto para o alumnado presencial coma para o SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL a distribución será 3%-4% para cada un dos traballos, respectivamente. As exposicións durarán aproximadamente, tanto para o alumnado presencial coma SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL, 7 e 10 minutos, respectivamente. Nestas exposicións non se poderá ler. Poderase empregar un pequeno guión ou acompañar a exposición de axudas audiovisuais, mais a presentación oral non pode constituír a simple lectura deste material. As exposicións poderan ser virtuais, enviándose no formato que o alumnado desexe.	50	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG6 CG7 CG9	CE2 CE12 CE15	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas	Ao longo do cuadrimestre o docente especificará as actividades prácticas que serán avaliadas. É preciso que se vaian entregando dentro dos límites que se poñan. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL esta epígrafe alcanza un 17% da cualificación final, por iso deberá levar a cabo algunha práctica avaliada a maiores ou realizar máis exhaustivamente algunha das que se propoñan (sempre seguindo as indicacións do docente).	12	CB1 CB2 CB5	CG1 CG7	CE2 CE12 CE15	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10
Lección maxistral	Valorarase a asistencia regular cunha participación activa nas aulas maxistras, que se poderán seguir on-line para o alumnado semipresencial e non presencial. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL este 5% da nota sumarase na metodoloxía "Resolución de problemas e/ou exercicios".	5	CB1	CG2 CG7	CE2 CE12 CE15	CT3 CT6 CT9
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumnado que opte pola avaliación continua realizará unha proba escrita -presencial ou virtual- na data oficial proposta no calendario da FFT (para calquera das dúas edicións das actas) sobre os contidos teórico-prácticos da materia. Se as circunstancias así o aconsellaren, poderase realizar un exame parcial previo, liberador de materia (na mesma data para todo o alumnado de avaliación continua).	33	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG6 CG7 CG9	CE2 CE12 CE15	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o alumnado deberá decidir ó comezo do curso se opta por un sistema de avaliación continua ou por outro de avaliación única.

-Avaliación continua (para quen (a) asista regularmente ás aulas, de maneira presencial ou telemática, e (b) entregue as tarefas respectando os prazos e as indicacións do profesor -(a) e (b) para o alumnado presencial e só (b) para o SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL -): para poder facer a media final ponderada, haberá que superar traballos, exame escrito e prácticas avaliadas. Todas as prácticas, actividades e traballos solicitados polo docente teñen que se entregar, para poder ser avaliados, nos prazos marcados. Os discentes que non perdan o dereito á avaliación continua poderán recuperar na segunda edición das actas (xullo), na data fixada pola FFT, aquelas probas que non superasen na primeira

edición das actas (maio). Se por causa xustificada algún alumno/a non pode cumprir co requisito (a), deberallo comunicar ó docente, que poderá propoñer outras actividades compensatorias.

-Avaliación única (para o alumnado que opte por ela ou para quen non cumpra cos requisitos para a avaliación continua, ou renuncie a ela): poderase superar a materia, en calquera das dúas edicións de actas (maio e xullo), a través dun exame final escrito de todos os contidos teórico-prácticos da materia [40%] (que se realizará nas datas fixadas pola FFT no seu calendario oficial) e mais de dous traballos (seguindo as indicacións do docente) [25%-35%]. Cómpre superar tanto o exame coma os traballos (en cada unha das convocatorias) para poder aprobar a materia. Aínda que se opte por un sistema de avaliación única aconséllase a asistencia ás aulas.

A copia ou o plaxio, total ou parcial, será avaliado cun cero na proba (traballo, práctica ou exame) en que se detecte. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

Todas as consultas realizadas por correo electrónico ou por medios informáticos (titoría virtual, skype etc.) serán atendidas no horario de titorías.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvarez Blanco, R.; Dubert García, F.; Sousa Fernández, X. (eds.), **Dialectoloxía e léxico**, ILG/CCG, 2002

Álvarez Blanco, R.; Dubert García, F.; Sousa Fernández, X. (eds.), **Lingua e territorio**, ILG/CCG, 2006

Costas González, X.-H., **O valego. As falas de orixe galega do Val do Ellas (Cáceres-Estremadura)**, Xerais, 2013

Fernández Rei, F., **Dialectoloxía da lingua galega**, 3ª, Xerais, 2003

Fernández Rei, F.; Álvarez Blanco, R.; González González, M.; Dubert García, F.; Sousa Fernández, X., **Atlas Lingüístico Galego**, ILG/FBdLM, 1990-2016

Ferreiro, M., **Gramática histórica galega. II. Lexicoloxía**, 2ª, Laiovento, 2001

Mariño Paz, R., **Historia da lingua galega**, 2ª, Sotelo Blanco, 1999

Monteagudo Romero, H., **Historia social da lingua galega: Idioma, sociedade e cultura a través do tempo**, Galaxia, 1999

Rodríguez Guerra, A. (ed.), **Lingüística histórica e dialectoloxía: Coordenadas do cambio lingüístico**, Univ. de Vigo, 2016

Sánchez Rei, X. M., **Lingua galega e variación dialectal**, Laiovento, 2011

Bibliografía Complementaria

García Gondar, F. (dir.), **BILEGA, Bibliografía informatizada da lingua galega**, Centro de Investigacións Ramón Piñeiro,

Na aula forneceranse outras referencias bibliográficas máis específicas,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fonética e fonoloxía da lingua galega/V01G400V01902

Historia interna da lingua galega/V01G400V01906

Plan de Continxencias

Descrición

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS

* Metodoloxías docentes que se manteñen: todas, o único que decae son as prácticas de campo de dialectoloxía galega.

* Metodoloxías docentes que se modifican:

A gravación dialectal in situ é substituída por unha gravación dialectal tomada da rede.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
Por medio do despacho virtual previsto pola UVigo.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir: ningunha.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe: irase facilitando en función das circunstancias. En calquera caso, está previsto que o profesor proporcione os mapas dialectais do galego en formato pdf por correo electrónico ou pola plataforma campusremoto.uvigo.gal.

* Outras modificacións

ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN

* Probas pendentes que se manteñen: todas. Os exames poderanse realizar virtualmente se for o caso.

* Probas que se modifican: substitúese a análise dialectal feita in situ por unha gravación tomada da rede. A puntuación é a mesma.

* Información adicional: Na modalidade mixta, en que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, e o resto do estudiantado seguirá as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas cás da modalidade presencial, adaptando grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Pragmática e discurso**

Materia	Pragmática e discurso			
Código	V01G400V01915			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Sueiro Justel, Joaquín			
Profesorado	Sueiro Justel, Joaquín			
Correo-e	jsueiro@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Descrición da pragmática como disciplina que estuda os principios que regulan o uso da linguaxe na comunicación, é dicir, as condicións que determinan tanto o emprego dun enunciado concreto, por parte dun falante concreto nunha situación *comunicativa concreta, como a súa interpretación por parte do destinatario; doutra banda, en relación ao discurso, analizarase como unha práctica *discursiva en relación coa realidade social, lingüística, histórica, cultural e ideolóxica na que se produce.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CG10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Contidos	
Tema	
1. Concepto de lingua. Repercusións teóricas e prácticas	1.1. Lingua como sistema e como uso 2.2. Lingua como enacción 2.3. Introducción á teoría do significado
2. A Pragmática	2.1. Concepto e caracterización 2.2. O papel da pragmática no estudo das linguas 2.3. Fonética, morfoloxía e sintaxe e a pragmática
3. Os actos de fala	3.1. A teoría de Grice. 3.2. As máximas e as súas propiedades. 3.3. Problemas do enfoque griceano.
4. Introducción ao estudio do significado	4.1. Significado, sentido e capacidade referencial 4.2. Mecanismos de activación do significado no discurso. 4.3. Implicaturas, implicacións e presuposicións.
5. Significado e intención	5.1. Significado intencional. 5.2. O enfoque de Grice. 5.3. A teoría da relevancia. 5.4. Aplicacións e problemas da relevancia.
6. O discurso	7.1. Tipos de discursos 7.2. Coherencia e cohesión 7.3. Progresión temática 7.4. Marcadores discursivos

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	24	24	48
Estudo previo	4	20	24
Resolución de problemas	8	24	32
Debate	8	4	12
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	30	34

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo previo	Búsqueda, lectura e traballo de documentación, previo ás clases, que realiza o alumnado de forma autónoma.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Estudo previo	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción... O profesor exporá ao alumnado uns traballos que ha de realizar de forma autónoma, baixo a supervisión do docente. O alumno ha de entregalos por correo electrónico na data acordada.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Lección maxistral	Avaliarase a asistencia, a participación activa nas clases na resolución de cuestións que se exporán na aula.	5	CB5	CG1 CG2 CG7 CG8 CG10	CE1 CE2 CE5 CE9	CT2 CT3 CT6 CT12
Estudo previo	Búsqueda, lectura e traballo de documentación, previo ás clases, que realiza o alumnado de forma autónoma.	5	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG7 CG10	CE1 CE2 CE5 CE8 CE9	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas	Esta proba está orientada a resolver os exercicios que exporá o profesor como complemento da parte teórica. O alumnado analizará alomenos dous fragmentos de discurso gravados. A corrección destes farase na aula para os alumnos presenciais.	30	CB1 CB2	CG1 CG7 CG10	CE1 CE2 CE5 CE8 CE9	CT1 CT3 CT6 CT8 CT10 CT12
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumno terá que superar dúas probas nas que ha desenvolver de forma ampla o contido do temario.	60	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2	CE1 CE2 CE5 CE9	CT2 CT3 CT6 CT8 CT10 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na avaliación das tarefas do alumnado terase en conta os contidos así como a corrección formal e ortográfica nos escritos e a corrección oral e da linguaxe xestual nas presentacións. O exame correspondente á 1ª edición das actas terá lugar no día que sinale o calendario oficial da FFT. A presentación oral de traballos realizarase ao longo do curso. As datas dos exames son as mesmas tanto para alumnos presenciais como semipresenciais. Tódolos alumnos semipresenciais deberán asistir á sesión de presentación da materia e ás as titorías obrigatorias. A avaliación na 2ª edición das actas (xullo) realizarase a través dun exame na data oficial marcada pola Facultade. Nesa data, os/as alumnos/as presentarán tamen un traballo previamente acordado e dirixido polo docente, diferente do presentado no mes de decembro/xaneiro.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Bertucelli Papi, Marcella, **Qué es la pragmática**, 1ª, Paidós, 1993
- Casalmiglia Blancafort, H y Tusón Valls, A., **Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso**, 1ª, Ariel, 1999
- Escandell Vidal, Mª Victoria, **Introducción a la pragmática**, 2ª, Ariel, 2006
- Escandell Vidal, Mª Victoria, **La comunicación**, 1ª, Gredos, 2015
- García Suárez, Alonso, **Nuevas aproximaciones a los modos de significar**, 3ª, Tecnos, 2019

Leech, Geoffry, **Principles of Pragmatics**, 1ª, Longman, 1983

Reyes, Graciela, **El abecé de la pragmática**, 1ª, Arco/Libros, 1995

Van Dijk. T.A., **Texto y contexto: semántica y pragmática del discurso.**, 1ª, Cátedra, 1980

Allan, K. & K. M. Jaszczolt, **The Cambridge Handbook of Pragmatics**, Cambridge University Press, 2012

Valdés Villanueva, Luis M., **La búsqueda del significado**, 3ª, Tecnos, 1999

Bibliografía Complementaria

Adam, J.-M., **La linguistique textuelle. Introduction à l'analyse des discours**, Armand Colin, 2005

Gutiérrez Ordoñez, Salvador, **Presentación de la Pragmática**, 1ª, Universidad de León, 1996

Levison, Stephen, **Pragmatics**, 1ª, Cambridge University Press, 1983

Van Dijk, T.A., **Sociedad y discurso**, 1ª, Gedisa, 2011

Van Dijk. T.A., **Discurso y contexto**, 1ª, Gedisa, 2012

Recomendacións

Outros comentarios

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero na devandita proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ao alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

- A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística.

- Recómendase a utilización dos recursos que ofrece a biblioteca para consultar as referencias recomendadas na guía da materia, así como outros recursos bibliográficos que se sinalen nas clases.

- É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma MOOVI e estar ao tanto das datas nas que teñan lugar as probas de avaliación.

- Infórmase o alumnado de intercambio de que o nivel de lingua necesario para o adecuado seguimento das clases desta materia é alto. Consúltese co profesorado as dúbidas respecto diso.

Plan de Continxencias

Descrición

En caso de atoparnos en circunstancias excepcionais que obriguen ao peche da Universidade ou ben no caso de docencia híbrida (presencial e a distancia), a guía docente, é dicir, as metodoloxías, contidos, avaliación e titorías mantéñense coa salvedade de que se realizarán coas ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Moovi).

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Semántica e léxico				
Materia	Semántica e léxico			
Código	V01G400V01916			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Rifón Sánchez, Antonio			
Profesorado	Rifón Sánchez, Antonio			
Correo-e	arifon@uvigo.es			
Web	http://arifon.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Análise da organización do léxico español a través das súas relacións semánticas e os seus procesos de formación			

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
CG9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Esta materia prioriza a consecución, por parte dos *discentes, das bases teóricas fundamentais da *Semántica e o Léxico da lingua española. En concreto, os estudantes formaranse no relativo ao coñecemento de unidades e relacións *semánticas e da morfoloxía léxica.	CB1 CG1 CE1 CT1 CB2 CG2 CE5 CT2 CB5 CG7 CT3 CG9 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Contidos
Tema

1. As relacións semánticas	1.1. Relacións de inclusión 1.1.1. Hiponimia 1.1.2. Meronimia 1.2. Relacións de exclusión 1.2.1. Incompatibilidade 1.2.2. Oposición 1.3. Sinonimia 1.4. Relacións non clásicas
2. A formación de palabras	2.1. Unidades e procesos 2.2. Familias morfolóxicas 2.2.1. Familia léxica 2.2.2. Familia funcional 2.2.3. Familia afixal
3. A extensión e cambio de significado	3.1. Tipos de extensión e cambio 3.2. Procesos de extensión e cambio

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	18	25	43
Resolución de problemas	10	20	30
Lección maxistral	10	0	10
Traballo	10	40	50
Autoavaliación	0	17	17

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo	O alumnado deberá entregar dous traballos, un a metade do curso sobre os dous primeiros temas e outro ao final sobre o tema3.	90	CB1 CG1 CE1 CT1 CB2 CG2 CE5 CT2 CB5 CG7 CT3 CG9 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Autoavaliación	Haberá probas de autoevaluación que o alumnado fará a través da plataforma docente e que se corresponderán con cada un dos subtemas (dependendo da extensión destes).	10	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG7 CG9	CE1 CE5	CT1 CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
----------------	---	----	-------------------	--------------------------	------------	--

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación continua

Este é o método normal de avaliación e o máis adecuado. O alumnado deberá entregar dous traballos cuxo tema será discutido co profesor, un sobre os dous primeiros temas e outro sobre o último tema.

Avaliación única

Aquel alumnado que, por algunha causa, prefira a avaliación única, fará un exame ao final do cuadrimestre na data oficial que indica a FFT.

Segunda edición de actas

O alumnado que teña que presentarse a esta edición terá que entregar nas datas que marque a FFT os dous traballos establecidos para o curso normal que serán semellantes aos realizados na anterior edición tanto en temática como en extensión.

Semipresenciales

Dado a natureza dos sistemas de avaliación, o alumnado semipresencial está sometido aos mesmos sistemas de avaliación que o presencial.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bosque, Ignacio y Violeta Demonte, **Gramática descriptiva de la lengua española**, Espasa Calpe, 1999

Academia Española, Real, **Nueva gramática de la lengua española**, Espasa Calpe, 2009

Croft, W. y D. Alan Cruse, **Lingüística cognitiva**, Akal, 2004

Bibliografía Complementaria

Murphy, M. Lynne, **Semantic Relations and the Lexicon Antonymy, Synonymy, and Other Paradigms**, Cambridge University Press, 2003

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Mantéñense as mesmas metodoloxías, para a lección maxistral combinarase a clase síncrona con vídeos explicativos de forma asíncrona a través de MOOVI.

A atención personalizada realizarase por medio de tutoría personalizadas a través do despacho virtual.

Non hai ningunha modificación dos contidos ou a bibliografía.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Mantéñense tamén os sistemas de avaliación pois poden facerse de xeito virtual.

No caso de que algún alumno ou alumna opte pola avaliación única, o exame realizarase a través de MOOVI de forma síncrona e na data que marque a FFT.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Gramática do español**

Materia	Gramática do español			
Código	V01G400V01917			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS 9	Carácter OP	Curso 4	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Rifón Sánchez, Antonio			
Profesorado	Rifón Sánchez, Antonio			
Correo-e	arifon@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	O obxectivo da materia é profundar no estudo da análise sintáctica, de modo que o alumnado sexa capaz de recoñecer e analizar diferentes tipos de secuencias en español, así como comprender e utilizar os recursos de construción de textos.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Recoñecer e ser capaces de analizar oracións de distintos tipos.	CB1	CG1	CE1	CT1
	CB2	CG2	CE1	CT1
	CB2	CG5	CE2	CT2
	CB3	CG6	CE2	CT2
	CB4	CG7	CE3	CT3
	CB5		CE5	CT3
	CB5		CE5	CT6
				CT8
				CT10
				CT11
				CT12

Coñecer os distintos tipos de construcións compostas por oracións.

CB1 CG1 CE1 CT1
 CB2 CG2 CE2 CT2
 CB5 CG2 CE5 CT3
 CG7 CT6
 CG11 CT8
 CG12 CT11
 CG13
 CG15
 CG16
 CG25
 CG26

Coñecer a estrutura e as relacións (temporais, aspectuais, modais,) das construcións gramaticais

CB1 CG1 CE1 CT1
 CB2 CG2 CE2 CT2
 CB5 CG2 CE5 CT3
 CG7 CT6
 CG11 CT8
 CG12 CT10
 CG13 CT11
 CG15
 CG16
 CG25
 CG26

Contidos

Tema	
1. Introducción. A análise sintáctica	1.1. A xerarquía das unidades 1.2. Relacións e funcións 1.3. Representación gráfica da análise sintáctica
2. A frase	2.1. Estrutura da frase 2.2. Tipos e subtipos de frase
3. A cláusula e a oración	3.1. Cláusula vs. oración. 3.1.1. Cláusula simple e cláusula complexa. 3.1.2. A subordinación substantiva e adxectiva. 3.1.3. A subordinación adverbial. Subordinadas adverbiais propias e impropias. 3.2. As funcións da cláusula.
4. Estructuras coordinadas	4.1. A coordinación como tipo de construción 4.2. A coordinación en español 4.3. Coordinación e elipsis

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	60	90
Resolución de problemas	40	73	113
Traballo tutelado	2	10	12
Actividades introdutorias	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	3	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	3	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora de contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que o estudante ten que desenvolver. O alumnado de réxime semipresencial terá acceso aos materiais necesarios a través da plataforma de teledocencia.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. Os alumnos e alumnas deben desenvolver as solucións apropiadas ou correctas mediante a aplicación de diferentes rutinas ou procedementos. O alumnado de réxime semipresencial poderá acceder aos exercicios que se traballaron nas clases prácticas a través da plataforma de teledocencia; poderá entregalos para a súa corrección e comentario, cando cumpra, a través dos medios dispostos (plataforma, correo electrónico, etc.) nos prazos que se determinen.
Traballo tutelado	A alumna ou alumno, de maneira individual, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.

Actividades introductorias Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Recoméndase *vivamente ao alumnado de réxime *semipresencial que, de non poder asistir a esta sesión, na que se proporcionará información sobre o desenvolvemento e planificación do curso, pónhase en contacto coa docente por correo electrónico canto antes para tratar estes asuntos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	A docente, tanto presencialmente (nas sesións prácticas e nas horas de titorías) como non presencialmente (por correo electrónico), atenderá ao alumnado e guiará na resolución das actividades e exercicios que se propoñan.
Traballo tutelado	A docente, tanto presencialmente (nas sesións prácticas e nas horas de titorías) como non presencialmente (por correo electrónico), atenderá ao alumnado e guiará e supervisará na preparación dos traballos tutelados.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	Presentación de tres exercicios breves ao longo do curso.	30	
Traballo tutelado	Presentación dun traballo escrito sobre un tema relacionado coa materia.	20	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame: pregunta(s) aberta(s) sobre temas do programa.	20	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame: exercicios, actividades e problemas.	30	

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS

Todas as alumnas e alumnos, tanto de réxime presencial como semipresencial, serán avaliados co sistema de **avaliación continua**, que require a presentación de tres exercicios breves (30%), un traballo escrito (20%) e un exame (50%). Neste exame, que terá lugar na data prevista no calendario oficial da Facultade, concéntranse as partes da avaliación definidas como "exame: preguntas abertas" e "exame: exercicios, actividades e problemas".

Non se esixe asistencia a clase, aínda que se recomenda a todo o alumnado, presencial e semipresencial, que asista na medida das súas posibilidades.

A entrega do traballo tutelado programárase para a terceira semana de novembro (16-20). A data é orientativa e pode ser necesario modificala dependendo da marcha do curso. As datas de entrega dos exercicios breves se irán indicando ao longo do curso e se farán públicas en Moovi. O alumnado, asista ou non a clase, debe manter o contacto coa docente e estar pendente da plataforma Moovi para estar ao tanto das novidades ou axustes que se poidan producir.

Quen atope dificultade para respectar os prazos de entrega dos exercicios deberá contactar coa docente, que terá en consideración as circunstancias en cada caso e decidirá se procede facer algunha excepción.

SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS

As alumnas e alumnos, tanto de réxime presencial como semipresencial, que non alcancen o aprobado na primeira oportunidade poderán presentarse en xullo, na data oficial correspondente, nas mesmas condicións que as que rexen para xaneiro. Isto implica que, ademáis de facer o exame, terán que facer entrega do traballo tutelado e os exercicios prácticos breves. O alumnado que se atope no caso de ter aprobada algunha proba poderá conservar as cualificacións desa parte ou partes, previo acordo coa profesora, na oportunidade de xullo.

Tanto na primeira como na segunda edición das actas, non se poderá obter a cualificación de aprobado se non se alcanza un máximo de 5 puntos (sobre 10) en cada unha das partes que se indican a continuación: exame (no seu conxunto) e traballo tutelado escrito.

Tanto nos exames como no resto dos exercicios e probas propostos penalizaranse os erros de expresión (ortografía, puntuación, incoherencias sintácticas, uso inadecuado do léxico, etc.). No caso de que se detecte copia ou plaxio nalguna proba, esta non se puntuará.

O alumnado erasmus interesado en cursar a materia deberá ter presente que resulta altamente recomendable ter un nivel de lingua española igual ou superior a C1.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bosque & Demonte, **Gramática descriptiva de la lengua española**, Gredos, 1999

RAE & ASALE, **Nueva gramática de la lengua española**, Espasa, 2009

Gómez Torrego, **Gramática didáctica del español**, SM, 2011

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

O alumnado debe responsabilizarse de consultar os materiais e as novidades a través da plataforma FAITIC, onde ao docente irá pondo á súa disposición os temas e exercicios que se vaian traballando en clase.

O alumnado semipresencial debe tomar contacto coa docente ao comezo do curso, (pode ser por correo electrónico); recoméndase que asista ás sesións de titorías colectivas que a coordinación do grao planificará periodicamente. En todo caso, o alumnado debe manterse en contacto coa docente a través dos medios dispoñibles (fundamentalmente, correo electrónico e asistencia a titorías individuais).

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS E DA AVALIACIÓN===

Manteranse as metodoloxías, contidos, sistemas de avaliación e titorías, coa excepción de que se realizarán coas ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Faitic).

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na aula mentres a outra parte seguirá a docencia dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono si a ferramenta utilizada así o aconsella, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, mentres que os grupos e as quendas adaptaranse para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-I**

Materia	Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-I			
Código	V01G400V01925			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Profesorado	Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Correo-e	manuelforcadela@gmail.com			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Análise e interpretacións da tradición literaria galega desde 1975			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CE16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Adquirir os fundamentos teóricos sobre autores e obras narrativas e ensaísticas do período estudado.	CB1	CG1	CE3	CT1
	CB1	CG1	CE6	CT2
	CB2	CG2	CE7	CT2
	CB2	CG2	CE10	CT3
	CB3	CG3	CE16	CT3
	CB4	CG4	CE61	CT4
	CB5	CG5	CE62	CT5
	CB5	CG5	CE63	CT6
		CG6	CE64	CT6
		CG7	CE65	CT7
		CG7	CE66	CT8
		CG8	CE67	CT8
		CG9		CT9
		CG10		CT9
	CG11		CT10	
	CG12		CT11	
			CT11	
			CT12	
			CT12	
			CT13	
			CT14	
			CT15	
			CT16	
			CT17	
			CT18	
			CT19	
			CT20	
			CT21	
			CT22	
Adquirir coñecementos e destrezas para analizar textos narrativos e ensaísticos, así como sintetizar, relacionar e describir a tradición literaria galega nos seus distintos ámbitos culturais e sociais durante o amplo período de creación literaria iniciado coa transición política democrática.	CB1	CG1	CE2	CT3
	CB2	CG2	CE3	CT10
	CB3	CG5	CE6	CT11
	CB4	CG7	CE7	
	CB5		CE10	
		CE16		
Estudar as obras e os movementos literarios máis importantes.	CB1	CG1	CE2	CT1
	CB1	CG1	CE3	CT2
	CB2	CG2	CE4	CT2
	CB3	CG2	CE5	CT3
	CB5	CG4	CE6	CT3
	CB5	CG5	CE6	CT4
		CG7	CE7	CT6
			CE9	CT9
			CE10	CT10
			CE10	
			CE11	
		CE16		
Aprender a valorar la construcción del sistema literario gallego como un producto de la historia cultural de Galicia.	CB1	CG1	CE3	CT1
	CB2	CG1	CE6	CT2
	CB5	CG2	CE6	CT3
		CG2	CE7	CT4
		CG3	CE10	CT5
		CG5	CE16	CT6
		CG7	CE21	CT6
			CT8	

Recoñecer e valorar os importantes cambios que tiveron lugar neste período respecto de a tradición literaria galega.

CB1 CG1 CE1 CT2
 CB2 CG1 CE2 CT3
 CB3 CG2 CE3 CT6
 CB4 CG2 CE3 CT8
 CB5 CG3 CE4 CT9
 CG4 CE5 CT10
 CG5 CE6 CT11
 CG5 CE6 CT12
 CG6 CE7
 CG7 CE7
 CE8
 CE9
 CE10
 CE10
 CE11
 CE12
 CE13
 CE14
 CE15
 CE16
 CE16
 CE17
 CE18
 CE19
 CE20
 CE21
 CE22
 CE23
 CE24
 CE25
 CE26

Contidos

Tema	
1. Introducción.	Metodoloxía. Distribución da materia. Periodización. Consideracións xerais.
2. Períodos.	. Os veinticinco últimos años do século XX: 1975- 2000. . Os trece años do século XXI: 2000-2013.
3. Os xéneros narrativos:	. Narrativa histórica. . Crónica social. . Narrativa policíaca. . Narrativa intimista. . Narrativa de aventuras. . Narrativa vanguardista e fantástica. . Narrativa feminista.
4. Lectura e análise de obras narrativas significativas deste período.	Lectura e análise das seguintes obras: Deus sentado nun sillón azul, de Carlos Casares. A man dereita, de Aníbal Malvar. Crime en Compostela, de Carlos Reigosa. Así nacen as baleas, de Anxos Sumai. Circe ou o pracer do azul, de Begoña Caamaño. Morning Star, de Xosé Miranda Ruíz. O soño da febre, de Miguel Anxo Murado Vidas post-it, de Iolanda Zúñiga
5. Temas e tipos de ensaio en lingua galega.	Temas. Autores.
6. O autóctono e o alleo.	Galicia como tema. O universal como tema. O galego como lingua de cultura. O criterio temático. O criterio filolóxico. O criterio sistémico.
7. Lectura e análise de obras ensaísticas significativas deste período.	Diglosia e texto, de Antón Figueroa. O sol de Homero, de Xavier Seoane. Oiko-nomía do xénero. Relato das clausuras, de Rebeca Baceiredo.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	1	2
Lección maxistral	16	20	36
Resolución de problemas	20	25	45
Traballo tutelado	8	30	38
Eventos científicos	0	20	20
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	6	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras.
Lección maxistral	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras. O método docente, ademais, será o do diálogo e o alumnado poderá formular cantas dúbidas lle suxira o discurso da materia. Os ALUMNOS SEMIPRESENCIAIS poderán recibir orientacións sobre estes contidos nas titorías individuais (sexan presenciais ou remotas), indicaráselle a bibliografía que pode substituílas ou complementalas, e disporán en Moovi de material específico.
Resolución de problemas	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras. Ademais, os traballos serán expostos e discutidos na aula e estarán á disposición do alumnado para a súa consulta posterior e para formar parte do material de estudo.
Traballo tutelado	O alumnado realizará unha serie de intervencións na aula relativas ao desenvolvemento do programa, quer exposicións de lecturas, quer comentarios de textos particulares. Os textos obxecto destas intervencións serán indicados na aula en función dos intereses do grupo e da propia dinámica da docencia. Os ALUMNOS SEMIPRESENCIAIS recibirán nas titorías indicacións sobre os traballos que deberán facer no lugar destas actividades.
Eventos científicos	Eventualmente, o alumnado será convidado a participar en sesións de conferencias, debates, proxeccións, congresos, xornadas de estudos, que serán avaliados polo profesor en función do seu interese e relación cos contidos da materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras. O método docente, ademais, será o do diálogo e o alumnado poderá formular cantas dúbidas lle suxira o discurso da materia.
Resolución de problemas	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras. Ademais, os traballos serán expostos e discutidos na aula e estarán á disposición do alumnado para a súa consulta posterior e para formar parte do material de estudo.
Traballo tutelado	O alumnado realizará unha serie de intervencións na aula relativas ao desenvolvemento do programa, quer exposicións de lecturas, quer comentarios de textos particulares. Os textos obxecto destas intervencións serán indicados na aula en función dos intereses do grupo e da propia dinámica da docencia. Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma Moovi ou outras.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Actividades introdutorias	Terase en conta a asistencia a clase e a participación no desenvolvemento da docencia.	2	CB1 CG1 CT2 CB2 CG2 CT10 CB5 CG5 CT11 CG7 CT12

Lección maxistral	Terase en conta a asistencia a clase e a participación no desenvolvemento da docencia. No caso de que presencialidade total non sexa posible, levarase a cabo unha secuencia repetida de Lectura-Debate-Recensión para cada unha das obras presentes no programa. Quere dicirse que o alumnado deberá ler cada unha das obras e asistir, posteriormente, a un debate por medios telemáticos sobre esa obra para, finalmente, escribir unha recensión de 2000 palabras sobre esa obra. A recensión deberá ser totalmente persoal e orixinal e no caso de que se detecte plaxio total ou parcial a nota resultante non será outra que 0 (cero). Igualmente terase moi en conta a corrección formal e lingüística.	25	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE16	CT2 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas	Terase en conta a asistencia a clase e a participación no desenvolvemento da docencia.	25	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE16	CT2 CT10 CT11 CT12
Traballo tutelado	A exposición e realización de pequenos traballos e comentarios acordados polo curso serán tamén de interese para o plano xeral de docencia.	5	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE16	CT2 CT10 CT11 CT12
Eventos científicos	Eventualmente outras actividades como conferencias, coloquios, programas de tv, proxeccións de filme, etc. poderán ser obxecto de atención polo seu interese no obxecto da materia.	8	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE16	CT2 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Exame de preguntas de desenvolvemento	Unha ou varias probas de común acordo co alumnado será realizadas ao longo do curso.	35	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE16	CT2 CT9 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado semipresencial ha de comparecer de xeito presencial, ou telematicamente de ser necesario, para a realización desta proba. A proba consistirá nunha disertación manuscrita sobre un ou varios dos temas do programa así como no comentario (análise e interpretación) de un ou varios textos dos estudados no programa.

No caso de que a docencia presencial non estiver permitida, por razóns sanitarias ou doutro índole, o total das recensións presentadas substituirá as porcentaxes de lección maxistral (30%) e de traballo tutelado (15%) e mesmo, se for o caso, de eventos científicos (20%), pasando, pois, a constituír o 65% do valor final da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Tarrío, A, **Literatura Galega. Aportacións para unha historia crítica**, Xerais, 1994

Vilavedra, D, **Historia da Literatura Galega**, Galaxia, 1999

Vilavedra, D. (coord.), **Diccionario de literatura galega I e II**, Galaxia, 1997-8

VV.AA., **Historia da Literatura Galega - V**, A Nosa Terra-ASPG, 1996

VV. AA., **Historia da Literatura Galega. Tomos 33 e 34**, Hércules Edicións,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II/V01G400V01927

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Análise das obras centrais do período Nós/V01G400V01923

Plan de Continxencias

Descrición

No caso de que a docencia presencial non estiver permitida, por razóns sanitarias ou doutro índole, levarase a cabo unha secuencia repetida de Lectura-Debate-Recensión para cada unha das obras presentes no programa, como xa se especificou no apartado 7. Quere dicirse que o alumnado deberá ler cada unha das obras e asistir, posteriormente, a un debate por medios telemáticos sobre esa obra para, finalmente, escribir unha recensión de 2000 palabras sobre esa obra. A recensión deberá ser totalmente persoal e orixinal e no caso de que se detecte plaxio total ou parcial a nota resultante non será outra que 0 (cero).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Xénero e literatura: Galicia e os países lusófonos**

Materia	Xénero e literatura: Galicia e os países lusófonos			
Código	V01G400V01926			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Galego Portugués			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Baltrusch , Burghard			
Profesorado	Baltrusch , Burghard Monteagudo Alonso, Antía			
Correo-e	burg@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Aspectos de historia e estudos de caso de xénero, literatura e outras artes nas culturas galega e lusófonas.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CE16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Coñecer os fundamentos das teorías literarias feministas, así como as perspectivas, tendencias e paradigmas críticos vixentes na actualidade.	CB1 CB2 CB5	CG1 CG1 CG2 CG2 CG3 CG4 CG5 CG5 CG6 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE10 CE12 CE13 CE16	CT1 CT2 CT2 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12
Ser capaz de describir, relacionar e avaliar *críticamente as estratexias de produción e de recepción dos textos literarios galegos e lusófonos utilizando a perspectiva de xénero..	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG6 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE13 CE16	CT1 CT2 CT2 CT3 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12
Coñecer e comprender unha selección de autoras/é e obras literarias relevantes desde unha perspectiva de xénero, en galego e portugués.	CB1 CB2 CB5	CG1 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG5 CG6 CG7	CE1 CE2 CE3 CE6 CE7 CE8 CE10 CE12 CE16	CT1 CT2 CT2 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12
Comprender e saber aplicar os métodos de crítica feminista feministas a obras galegas e lusófonas.	CB1 CB2 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG5 CG5 CG6 CG7	CE1 CE2 CE3 CE3 CE5 CE6 CE7 CE10 CE16	CT1 CT2 CT2 CT3 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12

Contidos

Tema	
1. Aspectos teóricos	1.1. Teorías feministas 1.2. Crítica literaria feminista 1.3. Feminismo e política 1.4. Feminismo e ecoloxía
2. Literatura, cultura e xénero en Galicia	2.1. Historia das mulleres e das autoras na Galiza: condicionantes históricos, sociolóxicos e de recepción 2.2. Literatura e cultura galega: de Rosalía de Castro até á actualidade
3. Literatura, cultura e xénero en lingua portuguesa	3.1. Historia das mulleres e das autoras en Portugal e no mundo lusófono: condicionantes históricos, sociolóxicos e de recepción 3.2. Literatura portuguesa: das Cantigas d'amigo até á actualidade 3.3. Literatura brasileira contemporánea 3.4. Literatura africana lusófona actual

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	18	16	34
Estudo de casos	8	18	26
Traballo tutelado	2	36	38
Presentación	2	2	4
Aprendizaxe colaborativa	16	30	46

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Organización e explicación da materia: calendario, probas, obras de lectura, bibliografía complementaria, ferramentas de traballo.
Lección maxistral	Actividade teórica. Consiste na exposición dos contidos da materia co obxectivo de comunicar coñecementos. As explicacións estarán ordenadas e ben estruturadas e contarán con exemplos que aseguren a comprensión dos contidos.
Estudo de casos	Actividades prácticas orientadas na aula pola docente: comentarios de texto, análises, comparacións entre textos e poéticas dos ámbitos literarios en lingua galega e en lingua portuguesa, nos sistemas luso, brasileiro e dos estados africanos. Estas actividades desenvolveranse coa participación directa do alumnado e a orientación da docente.
Traballo tutelado	O alumnado presentará individualmente un traballo sobre un tema ou unha obra literaria en galego ou en portugués, que forme parte do corpus tratado nesta disciplina (no marco das épocas e autoras estudadas). O tema do traballo será acordado co profesorado e supervisado por el. Avaliaranse os resultados e a expresión escrita.
Presentación	Cada alumna/o prepara e realiza unha exposición oral sobre unha cuestión ou tema (obra, autora) previamente acordado co profesorado.
Aprendizaxe colaborativa	Avaliación continua dos comentarios, lecturas, proxectos e outros traballos e contribucións realizados ao longo do cuadrimestre, sexa de forma individual ou en grupo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Estas actividades de estudo e análise dirixiranse de forma personalizada nas titorías.
Traballo tutelado	O traballo tutelado dirixirase de forma personalizada nas titorías.
Presentación	As presentacións e exposicións dirixiranse de forma personalizada nas titorías.
Aprendizaxe colaborativa	Os proxectos e outras contribucións dirixiranse de forma personalizada nas titorías.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Avaliarase un traballo de proxecto escrito de aproximadamente 15 páxinas (con introdución, parte principal, conclusión e bibliografía, seguindo as normas de estilo e de referenciación bibliográfica indicadas para o TFG), sobre un tema que se acordará co/a profesor/a. Un primeiro esbozo (como mínimo, a estrutura e a bibliografía) entregárase en formato Open Office ou Word ata o día 1 de decembro. A entrega da versión definitiva realizarase ata o día 17 de xaneiro.	40	CB1 CB2 CB5 CG1 CG2 CG5 CE3 CE6 CE7 CT2 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12
Presentación	Durante o período de aulas, cada estudante realizará unha exposición oral de aproximadamente 20 minutos sobre un tema que se acordará co/a profesor/a, acompañado de guión e bibliografía.	30	CB1 CB2 CB5 CG1 CG2 CG5 CE3 CE6 CE7 CT2 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12
Aprendizaxe colaborativa	Avaliación continua dos comentarios, lecturas, proxectos e outros traballos e contribucións realizados ao longo do cuadrimestre, sexa de forma individual ou en grupo.	30	CB1 CB2 CB5 CG1 CG2 CG5 CE3 CE6 CE7 CT2 CT3 CT6 CT9 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Pautas xerais

As/os estudantes deberán escoller, de forma obrigatoria nas primeiras dúas semanas do cuadrimestre en cuestión, entre dúas opcións: un sistema de avaliación continua (*cf. supra* a descrición en [Avaliación]) ou un sistema de avaliación única. Recoméndase optar polo primeiro.

A copia ou o plaxio en calquera das probas das avaliacións continua ou única poderá motivar a solicitude de apertura dun expediente sancionador, nas dúas edicións das actas. Alegar descoñecemento do que supón plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade nese aspecto.

Avaliación continua

Para superar a materia, será preciso entregar coa regularidade requirida as prácticas de clase e obter unha nota mínima de **cinco** (sobre dez) en todas as partes de avaliación. De non acadar a nota de cinco nalguna destas formas de avaliación, non se realizará media.

A non realización de probas ou exercicios parciais previstos polo sistema de avaliación continua (*cf. supra* a descrición en [Avaliación]) suporá a obtención dunha cualificación de 0 (cero) puntos nesta.

A data do exame de avaliación continua coincidirá coa data do exame de avaliación única recollida no calendario oficial da FFT.

Avaliación única

Para superar a materia, será preciso superar cunha nota mínima de cinco (sobre 10) as dúas probas seguintes:

-Traballo tutelado (50%), coas mesmas características que o que se describiu máis arriba. Entregarase como moi tarde no día do exame oficial marcado do calendario da FFT.

-Exame oral (50%). Duración mínima de 30 minutos e máxima de 60, que versa sobre todos os contidos e textos de lectura obrigatoria da materia que se disponibilizarán no inicio do cuadrimestre. Realizarase no día do exame oficial marcado do calendario da FFT ou nun día alternativo acordado co/a profesor/a.

Deberase obter en ambos casos unha cualificación mínima de 5 puntos (sobre 10) para poder efectuar media.

A data do exame de avaliación única será establecido pola FFT e publicado no seu calendario oficial.

Segunda edición das actas

Os mesmos criterios de avaliación única aplicaranse na segunda edición das actas (xullo).

O alumnado de avaliación continua que non supere a materia na primeira convocatoria e teña que acudir á segunda edición das actas terá que presentarse unicamente á parte que teña suspenso.

En todo caso, recoméndase a asistencia regular ás aulas e ás titorías e a consulta dos materiais e informacións específicas na plataforma FAITIC, mesmo que non se siga o sistema de avaliación continua.

Alumnado semi-presencial

Ao alumnado semi-presencial ofrécenselle titorías concertadas. Para quen teña a oportunidade, recoméndase asistir regularmente a estas titorías. Poderase ter tamén unha atención personalizada a través do correo electrónico (consulta de dúbidas, entrega e corrección-comentario das probas etc.).

En todo caso, o ensino semi-presencial require dunha disciplina de traballo, seguindo as indicacións do profesorado, así como do uso imprescindible da plataforma FAITIC desde o primeiro día de clases.

A **avaliación continua** do alumnado semi-presencial implica a visualización das grabacións das clases e a realización dos exercicios indicados polo profesorado a través da plataforma MOOVI, dentro dos prazos indicados. Quen non poida realizar estes exercicios dentro dos prazos, terá que realizar as probas previstas para a avaliación única.

Esta avaliación do alumnado semi-presencial implica a valoración de tres ítems:

-Traballo tutelado (40%), acordado e supervisado pola docente, que deberá entregarse na data establecida pola FFT para o exame final.

-Exposición oral (30%), na data establecida pola FFT.

-Presentación dos traballos de aula, nos prazos establecidos (30%).

Será indispensable obter unha cualificación de cinco (sobre 10) nos tres ítems para poder efectuar media e superar a materia.

A **avaliación única** do alumnado semi-presencial segue as pautas establecidas para o alumnado presencial (*cf. supra*).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Baltrusch, Burghard (ed.), **Lupe Gómez: Libre e estranxeira. Estudos e traducións**, 1ª, Frank & Timme, 2013

- González Fernández, Helena, **Elas e o paraugas totalizador. Escritoras, xénero e nación**, 1ª, Xerais, 2005
- González Fernández, Helena, **Anatomía de 'tanta visibilidade' das mulleres na literatura**, Madrygal 9 69-72, 2006
- González Fernández, Helena & Manuela Palacios González (eds.), **Palabras extremas: escritoras gallegas e irlandesas de hoy**, 1ª, NetBiblo,
- González Fernández, Helena & María do Cebreiro Rábade Villar, **Canon y subversión. La obra narrativa de Rosalía de Castro**, 1ª, Icaria, col. Mujeres y Culturas, 2012
- Miguélez-Carballo, Helena, **Galiza, um povo sentimental? Género, política e cultura no imaginário nacional galego**, 1ª, Através editora, 2014
- Postigo Aldeamil, María Josefa, **La narrativa en lengua portuguesa de los últimos cincuenta años. Estudios dedicados a José A. Ares Montes (Revista de Filología Románica, anejo II)**, 1ª, Servicio de Publicaciones Universidad Complutense, 2001
- Segarra, Marta & Ángels Carabí (eds.), **Feminismo y crítica literaria**, 1ª, Icaria, col. Mujeres y Culturas, 2000
- Zavala, Iris M. (coord. gral), **Breve historia feminista de la Literatura española (en lengua catalana, gallega y vasca) (Vol. VI)**, 1ª, Anthropos, 1993
- Blanco, Carmen, **Literatura galega de muller**, 1ª, Xerais, 1991
- Bermúdez Montes, M.Teresa, **Conquistar a voz, se apropriar da palabra: a autoria feminina na poesía galega contemporánea**. In Otávio Rios (coord.) (2011): **Arquipélago continuo. Literaturas plurais. 131-145**, UEA Edições (Universidade do Estado do Amazonas), 2011
- Edfel'd, Chatarina, **Uma História na História. Representações da autoria feminina na História da Literatura Portuguesa do Século XX**, Câmara Municipal do Montijo, 2006
- Macedo, Ana Gabriela / Amaral, Ana Luísa (orgs.), **Dicionário da Crítica Feminista**, Edições Afrontamento, 2005
- Owen, Hilary / Pazos Alonso, Cláudia, **Antigone's Daughters? Gender Genealogy, and the politics of authorship on 20th-century Portuguese women's writing**, Bucknell University Press, 2011
- Klobucka, Anna M., **O Formato Mulher. A emergência da autoria feminina na poesia portuguesa**, Angelus Novus, 2009
- Bermúdez, Silvia / Johnson, Roberta (eds.), **A New History of Iberian Feminisms**, University of Toronto Press, 2018
- Macedo, Ana Gabriela / Amaral, Ana Luísa (orgs.), **Novas Cartas Portuguesas e os feminismos, Cadernos de Literatura Comparada 26/27**, Instituto de Literatura Comparada Margarida Losa, 2012
- Barreno, Maria Isabel / Horta, Maria Teresa / Costa, Maria Velho da, **Novas Cartas Portuguesas (ed. de Ana Luísa Amaral)**, Dom Quixote, 2010
- Figueiredo, Isabela, **Caderno de Memórias Coloniais**, 8ª, Caminho, 2018
- Figueiredo, Isabela, **A Gorda**, 5ª, Caminho, 2018
- Bibliografía Complementaria**
- Blanco, Carmen, **Sexo e lugar**, 1ª, Xerais, 2006
- Fortes, Belén (coord.), **Escrita e mulleres. Doce ensaios arredor de Virginia Woolf**, 1ª, Sotelo Blanco, 2003
- González Fernández, Helena, **A revisión dos mitos femininos na recente poesía de mulleres**, Journal of Hispanic and Galician Studies, XVIII, 2007
- González Fernández, Helena & Mª Xesús Lama (eds.), **Actas do VII Congreso Internacional de Estudos Galegos. Mulleres en Galicia. Galicia e os outros pobos da Península. Barcelona 28 ó 31 de maio de 2003**, 1ª, Edicións do Castro, 2003
- Suárez Briones, Beatriz, **Sexualidades. Teorías literarias feministas**, 1ª, Centro Asesor de la Mujer / Ayuntamiento de Alcalá, 2003
- Arruda, Aline Alves & Constância Lima Duarte (eds.), **A Escritura no Feminino: aproximações**, 1ª, Editora Mulheres, 2011
- Willmer, Rhea Sílvia, **Ana Luísa Amaral e Ana Cristina Cesar: modos de pensar o feminino na poesia contemporânea em português. Tese de doutoramento**, 1ª, UFRJ, 2014
- Ciplijauskaitė, Birutė, **La construcción del yo femenino en la literatura**, 1ª, Servicio de publicaciones de la Universidad de Cádiz, 2004
- Reisz, Susana, **Escritura feminina e estratexias de auto-representación**, Unión Libre 1, 53-65., Unión Libre. Cadernos de vida e culturas, 1996
- González Fernández, Helena, **La mujer que no es sólo metáfora de la nación. Lectura de las viudas de vivos de Rosalía de Castro**. Lectora. Revista de Dones i Textualitat 15, dossier Mujeres y naciones: 99-116., Lectora. Revista de Dones i Textualitat, 2009
- Bermúdez Montes, M.Teresa, **Unha lectura de Adiós María**, 1ª, Xerais, 2002
- Almeida, Ana Bela Simões & Burghard Baltrusch, **Aproximación crítica á obra de Lupe Gómez. Atentado ao culturalismo**, Anuario Grial de estudos literarios galegos 2004, 7-29., 2005
- Bermúdez Montes, M.Teresa & Mónica Heloane Carvalho de Sant'Anna (eds.), **Letras escarlata. Estudos sobre a representación da menstruación**, 1ª, Frank & Timme, 2016
- Oliveira, Márcia, **Arte e feminismo em Portugal no contexto pós-revolução**, Universidade do Minho / Edições Húmus, 2015

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Traballo de Fin de Grao/V01G400V01991

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Literatura comparada/V01G400V01404

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Mantéñense metodoloxías, contidos, avaliación e titorías coa salvedade de que unha alerta sanitaria obrigue a activar un ensino exclusivamente virtual. Neste caso, metodoloxías, contidos, avaliación e titorías realizaranse coas ferramentas virtuais proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e plataforma Moovi).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II**

Materia	Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II			
Código	V01G400V01927			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OP	4	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Angueira Vitorro, Anxo			
Profesorado	Angueira Vitorro, Anxo			
Correo-e	angueria@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Visión xeral das principais obras poéticas e teatrais do período.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CE16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Adquirir os fundamentos teóricos sobre autores e textos poéticos e dramáticos do período estudado.	CB1	CG1	CE1	CT3
	CB2	CG2	CE2	CT3
	CB5	CG3	CE3	CT6
	CB5	CG5	CE4	CT9
		CG6	CE6	CT9
		CG7	CE6	CT10
			CE7	CT11
			CE7	CT12
			CE8	CT16
			CE9	
			CE10	
			CE10	
			CE11	
			CE13	
			CE14	
			CE15	
			CE16	
			CE17	
			CE18	
			CE19	
			CE20	
			CE21	
			CE22	
Adquirir coñecementos e destrezas para analizar poemas, obras de teatro, así como sintetizar, relacionar e describir a tradición literaria galega nos seus distintos ámbitos culturais e sociais durante o amplo período de creación literaria iniciado coa transición política democrática.	CB1	CG1	CE3	CT1
	CB2	CG1	CE6	CT2
	CB5	CG2	CE6	CT3
		CG2	CE7	CT4
		CG3	CE10	CT5
		CG5	CE16	CT6
		CG7	CE21	CT6
				CT8
				CT9
Recoñecer e ser capaz de analizar as obras e os movementos literarios da época.	CB1	CG1	CE1	CT1
	CB1	CG2	CE3	CT2
	CB2	CG5	CE3	CT8
	CB2	CG7	CE4	CT9
	CB3		CE6	CT10
	CB4		CE6	CT12
	CB5		CE7	CT22
	CB5		CE8	CT23
			CE10	
			CE16	
			CE18	
			CE24	
			CE28	
			CE30	
			CE33	
Aprender a valorar a construción do sistema literario galego como un produto da historia cultural de Galicia.	CB1	CG1	CE1	CT2
	CB2	CG2	CE3	CT2
	CB5	CG5	CE6	CT3
		CG7	CE7	CT4
			CE10	CT6
			CE16	CT8
				CT9
				CT9
				CT10
				CT11
Recoñecer e valorar os importantes cambios habidos neste período respecto da tradición literaria galega.	CB1	CG1	CE3	CT6
	CB1	CG2	CE6	CT8
	CB2	CG5	CE7	CT9
	CB3	CG7	CE10	CT11
	CB5			CT12

Contidos

Tema

A revolución de Con pólvora e magnolias de X.L. Méndez Ferrín (1976) e a de Álvaro Cunqueiro. . Con pólvora e magnolias de X.L. Méndez Ferrín (1976).
. O grupo Rompenite
. Herba aquí e acolá de A. Cunqueiro (1980)

A xeración dos 80	. Autores. . Obras máis significativas. Lectura e análise. . Tendencias poéticas desta etapa.
A xeración poética dos 90	. Autores. . Obras máis significativas. Lectura e análise. . Tendencias poéticas de esta etapa.
Poéticas do S. XXI	. Autores. . Obras máis significativas. Lectura e análise. . Tendencias poéticas desta etapa.
A forza da poesía da muller	. Autoras. . Obras máis significativas. Lectura e análise. . Tendencias poéticas.
A actividade teatral a partir de 1980.	A creación do Centro Dramático Galego. Temática autóctona e diálogo interliterario. Lectura e análise de obras dramáticas significativas deste período.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	24	27	51
Traballo tutelado	21	80	101
Resolución de problemas	27	46	73

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	O desenvolvemento da aula farase a partir de explicacións sobre cada tema nas que se vaian introducindo tamén os textos pertinentes. O alumnado semipresencial deberá asistir a sesións de titoría, que se celebrarán a razón de unha por mes, aproximadamente. Ademais, disporán en Faitic de cuestionarios, apuntamentos, presentacións gráficas e vídeos e outro material diverso que consideren os profesores.
Traballo tutelado	Serán necesarios ás veces para completar as explicacións da aula. O alumnado semipresencial deberá realizar os mesmos traballos presentándoos por escrito, via correo electrónico ou segundo acorde cos profesores.
Resolución de problemas	Na aula faremos lecturas e comentarios dos textos máis salientables, dedicándolle a última parte de cada unha das sesións, que o alumnado deberá completar con outras lecturas e comentarios suxeridos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O profesor responderá ás consultas ou dúbidas individuais e fará suxestións específicas segundo o interese e aptitudes de cada alumno.
Resolución de problemas	Cada traballo será titorizado individualmente polo profesor durante a súa realización (sexa por medio de titorías presenciais, sexa mediante correo electrónico, etc.). Cada alumno recibirá, a posteriori, un comentario específico sobre o seu traballo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	O discente preparará en grupo ou en solitario comentarios de texto e informacións concisas para seren expostas na aula. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas vía telemática no prazo que se fixe.	15	CB2 CG2 CE3 CT3 CG5 CE6 CG7 CE7 CE10 CE16
Traballo tutelado	As lecturas e comentarios realizados na aula, así como todas as lecturas que se vaian propondo, serán obxecto de avaliación. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial na data oficial de exames da FFT.	15	CB1 CG1 CE3 CT2 CB2 CG2 CE6 CT3 CB5 CG5 CE7 CT6 CG7 CE10 CT8 CE16 CT9 CT10 CT11 CT12

Resolución de problemas	Os contidos desenvolvidos ó longo do cuadrimestre avaliaranse mediante un exame ó final do mesmo na data oficial da Facultade. O alumnado semipresencial tamén está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial na mesma data.	70	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG7	CE3 CE6 CE7 CE10 CE16	CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11
-------------------------	---	----	-------------------	--------------------------	-----------------------------------	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado, tanto presencial como non presencial, que se presente á "segunda edición de actas" realizará unha proba por escrito (na data oficial, segundo o calendario da FFT) con contidos pertencentes a todo o temario, incluíndo:

- 1.- recoñecemento de textos,
- 2.- comentario de textos,
- 3.- preguntas curtas de resposta curta
- e 4.- preguntas longas para desenvolver.

En función do desenvolvemento do curso e da actividade desenvolvida por cada un dos discentes algún(s) destes apartados pode(n) non ser necesario(s).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Casas, Arturo, **De impurezas, epitafios e balbordos.**, Galaxia, 1996

VV.AA., **Literatura. A literatura desde 1936 ata hoxe: Poesía e teatro**, Hércules, 2001

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-I/V01G400V01925

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Análise das obras centrais do período Nós/V01G400V01923

Plan de Continxencias

Descrición

Mantéñense metodoloxías, contidos, avaliación e titorías na docencia realizada a través das ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Fatic).

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudiantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura española dos séculos XX-XXI**

Materia	Literatura española dos séculos XX-XXI			
Código	V01G400V01935			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Candelas Colodrón, Manuel Angel			
Profesorado	Candelas Colodrón, Manuel Angel			
Correo-e	mcande@uvigo.es			
Web	http://https://litespfft.wordpress.com/			
Descrición xeral	Estudo e análise das principais obras da Literatura española dos séculos XX e XXI con 3 finalidades: 1) Ser capaz de situar unha obra literaria da época dentro das tendencias que se suceden. 2) Comprender a relación entre as características formais das obras do programa e as súas respectivas interpretacións temáticas. 3) Captar a evolución dos diversos xéneros, a través do período estudado.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT4	Capacidade para adaptarse a novas situacións.
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT7	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecemento dos principais fitos da literatura escrita en lingua española, con especial atención aos contextos socioculturais en que se producen.	CB1 CB2 CB3 CB5 CG1 CG2 CG5 CG7 CE3 CE6 CE9 CE13 CT2 CT4 CT6 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT15

Contidos

Tema	
------	--

1. Modernismo e vangarda.	1.1. O modernismo. Antonio Machado. Lectura obrigatoria: Poesías de Machado. 1.2. Vangardas. Xeración do 26/27. García Lorca. Lectura obrigatoria. Poeta en Nova York. 1.3. O teatro de Val-Inclán. Luces de Bohemia. Lectura obrigatoria. 1.4. Formas narrativas. Lecturas obrigatorias: Luisa Carnés. Tea Rooms. Manuel Chaves Nogueiras. A sangre y fuego. 1.5. Ensaio e pensamento.
2. A Guerra Civil e a inmediata postguerra.	2.1. Poesía. Miguel Hernández. Lectura obrigatoria. 2.2. Narrativa: Lectura obrigatoria: Nada de Carmen Laforet. 2.3. A literatura do exilio. Max Aub. La verdadera historia de la muerte de Francisco Franco. Lectura obrigatoria.
3. A literatura durante o franquismo	3.1. Anos 50. 3.1.1. Poesía social. Gil de Biedma. Lectura obrigatoria: Antoloxía dos 50. Versos con faldas: Gloria Fuertes. 3.1.2. Narrativa. Cela. Torrente Ballester. Sánchez Ferlosio. Carmen Martin Gaité. 3.1.3. Teatro. Buero Vallejo. 3.2. Anos 60-70. 3.2.1. Experimentación narrativa. Tiempo de silencio. Lectura obrigatoria. 3.2.2. Os Novísimos. Lectura obrigatoria: Antoloxía. 3.2.3. O teatro vangardista e independente. Fernando Arrabal. 3.2.4. Outros discursos: xornalismo.
4. A transición e o fin de século. A movida.	4.1. Poesía neorromántica. Poesía do eu. Poesía da experiencia. Antoloxía. Lectura obrigatoria. 4.2. Heteroxeneidade narrativa. 4.2.1. La hora violeta, Montserrat Roig. El mismo mar de todos los veranos de Esther Tusquets. Unha lectura obrigatoria. 4.3. Teatro: Las bicicletas son para el verano de Fernando Fernán Gómez. 4.4. Ensaio e outras formas discursivas.
5. O século XXI.	5.1. A poesía. Antoloxía. Crise e identidades. 5.2. A novela do século XXI. Lectura obrigatoria: a elixir entre unha lista de novelas actuais. 5.3. O teatro do século XXI. Angelica Lidell. 5.4. Ensaio: Irene Vallejo, El infinito en un junco. 5.5. Novos formatos. Blogs. Redes sociais. Performances.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	2	3
Lección maxistral	18	15	33
Resolución de problemas	20	35	55
Seminario	6	6	12
Traballo	0	42	42
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	1	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	1	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Dedícanse á explicación da guía docente.
Lección maxistral	Todos os temas comezarán cunha lección maxistral, que contextualice histórica e culturalmente as manifestacións literarias.
Resolución de problemas	Comentarios de textos e análises das obras do programa.
Seminario	Procurarase traer a 2 ou 3 especialistas nalgún aspecto ou epígrafe do programa.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Actividades introductorias Convocarase ao alumnado para unha titoría personalizada, co obxecto de calibrar a súa opinión sobre a materia e sobre a materia do programa.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo	Análise crítica dunha novela actual. Terá que entregar un traballo ao final de curso, dun cinco folios (Garamond 10, interlineado sinxelo)	25	
Exame de preguntas de desenvolvemento	1. Primeira pregunta dun exame ao final do curso: proporase ao alumno/a unha pregunta que lle permita enlazar críticamente distintos aspectos do programa.	35	CB1 CB2 CB5 CE6 CE9 CT2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2. Segunda pregunta dun exame ao final do curso: comentario de texto.	40	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnado presencial:

Para aprobar a materia deben realizarse obrigatoriamente as tres probas. A primeira é un traballo e os dous restantes constitúen o exame que levará a cabo o último día do curso. O exame final fixado pola Facultade terá as mesmas probas, pero o traballo deberá ser entregado ao final do curso presencial.

Alumnado semipresencial O alumno/a deberá porse en contacto co profesor para programar a avaliación. Esta consistirá basicamente en comentarios de textos (polo menos tres) e nun traballo orixinal de polo menos 15 folios (interlineado sinxelo, letra tipo Garamond 10) sobre un apartado concreto do programa. Para a convocatoria de xullo o exame final terá a mesma estrutura. Non hai recuperacións parciais.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Valle-Inclán, Ramón María del, **Luces de bohemia**, Cátedra,

Prieto de Paula, Ángel Luis (ed.), **Poetas españois de los cincuenta**, 2002, Editorial Almar,

Gracia, Jordi y Domingo Ródenas, **Derrota y restitución de la modernidad (1939-2010)**, 978-84-9892-122-9, 2011, Crítica,

Abellán, José Luis, **Historia crítica del pensamiento español**, 978-84-239-6407-9, 1979-1981, Espasa-Calpe,

Prieto de Paula, Ángel Luis, **Manual de literatura española actual : de la transición al tercer milenio**, 978-84-9740-236-1, 2007, Castalia,

Bernal Muñoz, José Luis, **¿Invento o realidad? La Generación del 1898**, 1996, Pre-Textos,

Rozas, Juan Manuel, **La generación del 27 desde dentro. Textos y documentos**, 1986, Istmo,

Aznar Soler, Manuel (ed.), **Veinte años de teatro y democracia en España (1975-1995)**, 1996, Associació d'Idees,

Martín Nogales, José Luis, **Cincuenta años de novela española (1936-1986)**, 1989, PPN,

Oliva, César, **La última escena (teatro español de 1975 a nuestros días)**, 2004, Cátedra,

Vallejo, Irene, **EL infinito en un junco**,

Rubio, Fanny y José Luis FALCÓ, **Poesía española contemporánea (1939-1980)**, 1981, Alhambra,

Roig, Montserrat, **La hora violeta**,

Tusquets, Esther, **El mismo mar de todos los veranos**,

Lidell, Angelica, **Guerra interior**, La uña rota,

Carnés, Luisa, **Tea rooms**, Hoja de lata,

Chaves NOgales, Manuel, **Obra completa**, Libros del Asteroide,

Bibliografía Complementaria

A. P. Debicki, **Historia de la poesía española del siglo XX. Desde la modernidad hasta el presente**, Gredos, 1997

J. Huerta Calvo, **Historia del teatro español, T.II**, Gredos, 2003

J.C. Mainer, **Historia de la literatura española**, 978-84-9892-100-7, Crítica, 2010-2012

J.M. Pozuelo Yvancos, **Ventanas de la ficción: narrativa hispánica siglos XX y XXI**, Crítica,

Aub, Max, **La verdadera historia de la muerte de Francisco Franco y otros cuentos**,

Fuertes, Gloria et aliae, **Versos con faldas**,

Recomendacións

Outros comentarios

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ao estudiantado da súa responsabilidade neste aspecto.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección

lingüística.

É responsabilidade do estudiantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma MOOVI (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos anuncios e datas das diferentes probas.

Os requisitos para o alumnado Erasmus serán os mesmos que para o alumnado propio.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo estudiantado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen.

-Actividades introductorias: Actividade encamiñada a tomar contacto e reunir información sobre o estudiantado, así como a presentar a materia, a través das ferramentas de teledocencia Campus Remoto e Moovi. Esta sesión impartida en modalidade síncrona na aula virtual poderá ser gravada para que o estudiantado con problemas de conectividade poida acceder a elas de forma asíncrona.

-Lección Maxistral: Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo no horario oficial establecido pola facultade, a través das ferramentas de teledocencia Campus Remoto e Moovi. As sesións impartidas en modalidade síncrona nas aulas virtuais poderán ser gravadas para que o estudiantado con problemas de conectividade poida acceder a elas de forma asíncrona.

-Resolución de problemas: O estudiantado realizará exercicios a través da modalidade asíncrona, baixo as directrices e supervisión da profesora. Para a realización destas actividades o estudiantado deberá ler as lecturas e demais materiais proporcionados na plataforma Moovi.

Metodoloxías docentes que se modifican.

Ningunha.

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

A atención personalizada realizarase no despacho virtual da profesora, en horario de titorías oficiais, baixo a modalidade de concertación previa e a través do correo electrónico.

Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Ningunha.

Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe.

As novas lecturas estarán dispoñibles para o estudiantado na plataforma Moovi.

Outras modificacións.

Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

-Primeira edición das actas (xaneiro-maio).

O estudiantado que siga o sistema de avaliación continua realizará un exame ao final do cuadrimestre, que coincidirá coa data establecida no calendario oficial de exames da FFT, no que a cualificación suporá o 60% da nota final. Esta proba, que se realizará en modalidade *síncrona, consiste no desenvolvemento dunha pregunta sobre o temario. Escríbese a man e asinará para entón ser subida a Moovi. Durante o tempo de realización da proba a profesora estará dispoñible en Moovi a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado esta proba será substituída por un exame oral. Por correo comunícarase a cada estudante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

De forma paralela ao desenvolvemento dos temas, o alumnado realizará diversas probas previamente anunciadas como comentario de textos, recensións, control de lecturas que deberán ser subidas a MOOVI nas datas anunciadas. Estas probas conforman até o 40% da nota final.

O estudiantado que non siga o sistema de avaliación continua terá avaliación única mediante un exame obrigatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de MOOVI dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluírá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. O exame será subido a MOOVI o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do exame a profesora estará dispoñible en MOOVI a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado esta proba será substituída por un exame oral comunicándolle por correo a cada estudante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

-Na segunda edición de actas (xuño-xullo).

Na segunda edición o estudiantado deberá realizar un exame obrigatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de MOOVI dun dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluírá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. O exame será subido a MOOVI o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do cuestionario a profesora estará dispoñible en Moovi a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado esta proba será substituída por un exame oral comunicándolle por correo a cada estudante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura hispanoamericana I**

Materia	Literatura hispanoamericana I			
Código	V01G400V01936			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Luna Selles, Carmen			
Profesorado	Chas Aguión, Antonio Luna Selles, Carmen Montero Reguera, José Francisco			
Correo-e	virginials@uvigo.es			
Web	http://http://http://litespfft.wordpress.com/			
Descrición xeral	O obxecto fundamental desta materia é proporcionar ao alumnado, a través da lectura dunha serie de obras literarias, unha visión panorámica das literaturas literaturas hispano-americanas desde as culturas prehispanicas á emancipación.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT4	Capacidade para adaptarse a novas situacións.
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT7	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecemento dos principais fitos da literatura escrita en lingua española, con especial atención aos contextos socioculturais en que se producen.	CB1	CG1	CE3	CT1
	CB2	CG2	CE4	CT2
	CB2	CG2	CE6	CT3
	CB3	CG5	CE6	CT4
	CB5	CG7	CE9	CT6
	CB5		CE9	CT7
			CE17	CT8
			CE18	CT9

Contidos

Tema	
1. Introducción.	Conceptos básicos: literatura hispanoamericana/literaturas hispanoamericanas

2. As literaturas indíxenas precolombinas	Náhuatl Maya Quechua (Antoloxía de textos precolombianos preparada polo profesorado)
3. Historiografía indiana. Características xerais e periodización	Inca Garcilaso de la Vega. Comentarios reales de los Incas (selección). Guamán Poma de Ayala. Primer nueva crónica y buen gobierno (selección).
6. Teatro mestizo	Tragedia del fin de Atahualpa. Uscar Pauca.
7. Impacto da Ilustración en América	Antecedente do intelectual ilustrado do século XVIII. Infortunios de Sigüenza y Góngora. El lazarillo de ciegos caminantes de Alonso Carrió de la Vandra (Selección). El siglo de las luces de Alejo Carpentier.
8. Prosa política	Memorias de Servando Teresa de Mier (selección)
9. Seminario Poesía lírica e épica nos séculos XVI e XVII	Romancero (selección). La Araucana de Alonso de Ercilla (selección). Flores de Baria Poesía. Cancionero novohispano del siglo XVI. Poesía lírica de Sor Juana Inés de la Cruz.
10. Seminario Literatura de viaxes	Antecedentes Narrativas de viaxes en crónicas de América (selección de textos).

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	40	70
Resolución de problemas	10	20	30
Actividades introdutorias	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	6	42	48

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora de contidos sobre a materia obxecto de estudo. Nestas sesións entregarase e comentará unha bibliografía detallada de cada un dos bloques do temario. A medida que se impartan os temas incorporárase en Moovi unha presentación en power point dos puntos desenvolvidos e documentación complementaria.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan exercicios e/ou problemas relacionados coa materia e as lecturas obrigatorias.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o estudiantado, así como a explicar os pormenores do curso: temario, lecturas obrigatorias, ferramentas de Moovi, probas e avaliación. Recoméndase ao estudiantado que de non poder asistir a esta sesión inicial pónase en contacto coa docente a través de correo ou solicitando unha titoría.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	En horario de titorías atenderase calquera dúbida tanto do contido da materia como dos diferentes exercicios expostos.
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	En horario de titorías atenderase calquera dúbida relacionada coas probas a realizar.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	De forma paralela ao desenvolvemento das clases maxistrais pedirase ao estudiantado diferentes propostas relacionadas co tema desenvolvido como comentarios de texto, recensións, control de lecturas.	20	CB1 CB5 CG1 CG7 CE3 CE6 CE9 CT7 CT8 CT9
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de tres exames ao longo do curso que consistirán nun comentario de texto das lecturas obrigatorias. As datas destas probas serán proporcionadas na sesión inicial e estarán visibles en Moovi.	80	CB1 CB2 CG1 CG2 CG7 CE3 CE6 CT2 CT6 CT7 CT8 CT9

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnado presencial

Serán valoradas, cunha porcentaxe do 20% da nota, as diferentes probas, que de forma paralela a cada un dos temas do temario, pediranse ao estudantado. A entrega destes exercicios realizarase a través da plataforma Moovi no prazo acordado.

Quen non entregue as actividades nas datas sinaladas deberá presentarse á avaliación única.

Serán valoradas, cunha porcentaxe do 80% da nota, os tres exames de comentario de texto que se programarán ao longo do curso.

Quen non se presente a estes exames deberá presentarse á avaliación única. A nota resultante da avaliación continua será a suma de ata un 20% do total de resolución de problemas e ata un 80% do total das probas de desenvolvementos.

As alumnas e alumnos que non alcancen o aprobado poderán presentarse á avaliación única, na data oficial correspondente. A avaliación única consistirá na realización dun exame nas datas sinaladas pola Facultade nas convocatorias de maio e xuño/xullo.

No devandito exame o estudantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario.

Alumnado semipresencial

É altamente recomendable a asistencia á presentación da materia o primeiro día de clase.

É necesario que se dean de alta en Moovi para a consulta do material e entrega de probas.

Para optar á avaliación continua é obrigatorio, se non se pode asistir á primeira sesión presencial da materia, solicitar a través do correo e ao comezo do curso unha titoría coa profesora. Se non se asiste presencialmente á primeira sesión ou non se solicita dita titoría, a docente entenderá que se opta pola avaliación continua.

Para ter dereito á avaliación continua o estudantado semipresencial deberá realizar, obrigatoriamente, as actividades sobre cada tema que se proporcionarán en Moovi e entregalas no prazo acordado, así como os tres exames programados ao longo do curso. Se é o caso de non poder asistir presencialmente aos devanditos exames débese notificar á docente, a cal propoñerá o exame vía telemática. Se non se entregan estas probas nas datas marcadas nin se realizan os exames deberá presentarse á avaliación única.

A nota resultante da avaliación continua será a suma de ata un 20% do total de resolución de problemas e ata un 80% do total das probas de desenvolvementos.

As alumnas e alumnos que non alcancen o aprobado poderán presentarse á avaliación única, na data oficial correspondente.

A avaliación única consistirá na realización dun exame nas datas sinaladas pola Facultade nas convocatorias de maio e xuño/xullo. No devandito exame o estudantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

De la Cruz, Juana Inés, **Poesía Lírica**, Cátedra,

Núñez Cabeza de Vaca, Álvar, **Nafragios**, Cátedra,

Carpentier, Alejo, **El Siglo de las Luces**, Cátedra,

Oviedo, José Miguel, **Historia de la literatura hispanoamericana I**, Alianza, 1995

Sigüenza y Góngora, Carlos de, **Infortunios de Alonso Ramírez**, Vicerrectorado de Investigación, Desarrollo e Inno, 2003

Todorov, Tzvetan, **La conquista de América. El problema del otro**, Siglo XXI,

Concolorcorvo, **Lazarillo de ciegos caminantes**, Emec,

Vélez, Iván, **Sobre la leyenda negra**, Encuentro, 2014

Inca Garcilaso de la Vega, **Comentarios reales**, Cátedra,

Cid Pérez, José y Dolores Martí de Cid (eds.), **Teatro indoamericano colonial**, Aguilar,

De Mier, Servando Teresa, **Memorias. Un fraile mexicano desterrado en Europa**, Trama Editorial, 2012

León-Portilla, Miguel, **La tinta negra y roja: Antología de poesía Náhuatl**, Galaxia/Gutenberg,

AA.VV., **Flores de Baria Poesía. Cancionero novohispano del siglo XVI**, Fondo de Cultura Económica, 2004

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Literatura hispanoamericana II/V01G400V01937

Outros comentarios

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudiantado da súa responsabilidade neste aspecto.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudiantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma MOOVI (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos anuncios e datas das diferentes probas.

O estudiantado de intercambio debe coñecer o idioma en que se imparte a materia (español) para poder seguila.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo estudiantado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

-Actividades introductorias: Actividade encamiñada a tomar contacto e reunir información sobre o estudiantado, así como a presentar a materia, a través das ferramentas de teledocencia Campus Remoto e Moovi. Esta sesión impartida en modalidade síncrona na aula virtual poderá ser gravada para que o estudiantado con problemas de conectividade poida acceder a elas de forma asíncrona.

-Lección Maxistral: Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo no horario oficial establecido pola facultade, a través das ferramentas de teledocencia Campus Remoto e Moovi. As sesións impartidas en modalidade síncrona nas aulas virtuais poderán ser gravadas para que o estudiantado con problemas de conectividade poida acceder a elas de forma asíncrona.

-Resolución de problemas: O estudiantado realizará exercicios a través da modalidade asíncrona, baixo as directrices e supervisión da profesora. Para a realización destas actividades o estudiantado deberá ler as lecturas e demais materiais proporcionados na plataforma Moovi.

* Metodoloxías docentes que se modifican
Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

A atención personalizada realizarase no despacho virtual da profesora, en horario de titorías oficiais, baixo a modalidade de concertación previa e a través do correo electrónico.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir
Ningunha

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

As novas lecturas estarán dispoñibles para o estudiantado na plataforma Moovi.

* Outras modificacións
Ningunha

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

-Primeira edición das actas (xaneiro-maio):

O estudiantado que siga o sistema de avaliación continua realizará un exame ao final do cuadrimestre, que coincidirá coa data establecida no calendario oficial de exames da FFT, no que a cualificación suporá o 60% da nota final. Esta proba, que

se realizará en modalidade síncrona, consiste no desenvolvemento dunha pregunta sobre o temario. Escríbese a man e asinará para daquela ser subida a Moovi. Durante o tempo de realización da proba a profesora estará dispoñible en Moovi a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado está proba será substituída por un exame oral. Por correo comunicarase a cada estudante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

De forma paralela ao desenvolvemento dos temas, o alumnado realizará diversas probas previamente anunciadas como comentario de textos, recensións, control de lecturas que deberán ser subidas a MOOVI nas datas anunciadas. Estas probas conforman até o 40% da nota final.

O estudiantado que non siga o sistema de avaliación continua terá avaliación única mediante un exame obrigatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de FAITIC dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluírá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. O exame será subido a MOOVI o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do exame a profesora estará dispoñible en MOOVI a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado está proba será substituída por un exame oral comunicándolle por correo a cada estudante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

Na segunda edición de actas (xuño-xullo)

Na segunda edición o estudiantado deberá realizar un exame obrigatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de MOOVI dun dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluírá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. O exame será subido a MOOVI o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do cuestionario a profesora estará dispoñible en Moovi a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado está proba será substituída por un exame oral comunicándolle por correo a cada estudante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura hispanoamericana II**

Materia	Literatura hispanoamericana II			
Código	V01G400V01937			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OP	4	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Luna Selles, Carmen			
Profesorado	Luna Selles, Carmen			
Correo-e	virginials@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo dos principais autores, autoras e obras da literatura hispanoamericana desde o século XIX ata a actualidade.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT4	Capacidade para adaptarse a novas situacións.
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT7	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias				
Coñecemento dos principais fitos da literatura escrita en lingua española, con especial atención aos contextos socioculturais en que se producen	CB1	CG1	CE3	CT2	
	CB2	CG2	CE6	CT4	
	CB5	CG5	CE9	CT6	
		CG7		CT7	
				CT8	
				CT9	
				CT10	

Contidos

Tema	
1. Romanticismo	1.1. Independencia e novos contextos 1.2. A novela romántica Gertrudis Gómez de Avellaneda, Sab 1.3. O costumismo. Ricardo Palma e Clorinda Matto de Turner -Selección de textos-

2. A crise de fin de século. Modernismo e "Posmodernismo"	2.1. O ensaio e o conto modernista: Rubén Darío, Amado Nervo, Horacio Quiroga -Selección de textos- 2.2. As "poetas posmodernistas": Delmira Agustini, Gabriela Mistral, Alfonsina Storni e Juana de Ibarbourou -Selección de textos-
3. Creacionismo e outros ismos	3.1. Vicente Huidobro, Altazor o el viaje en paracaídas 3.2. César Vallejo 3.3. A poesía negrista caribeña -Selección de textos-
4. O indigenismo	4.1. Jorge Icaza, Huasipungo 4.2. José María Arguedas, "Warma kuyay"
5. Cara unha nova narrativa	5.1. Jorge Luis Borges -Selección de textos- 5.2. María Luisa Bombal, La amortajada 5.3. Elena Garro, Los recuerdos del porvenir 5.4. Juan Rulfo, selección de contos de El llano en llamas
6. Narrativa do boom	6.1. Alejo Carpentier, "Viaje a la semilla" 6.2. Julio Cortázar, Rayuela 6.3. Gabriel García Márquez -Selección de textos-
7. Narrativa do post-boom	7.4. Laura Esquivel, Como agua para chocolate 7.5. Manuel Puig, El beso de la mujer araña
8. Posmodernidade	8.1. Novela de crímenes 8.2.1 Fernando Vallejo, La Virgen de los Sicarios 8.2.2. Horacio Castellanos Moya, Moronga 8.2. Xénero e narrativa, Selva Almada, Chicas muertas 8.3. Teatro e narrativa da posdictadura, Lola Arias, Campo minado. Nona Fernández, La dimensión desconocida 8.4. Massmedia, ciberespacio e xeografías virtuais, Samanta Schweblin, Kentukis

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	0	30
Actividades introdutorias	2	0	2
Presentación	16	40	56
Debate	18	32	50
Traballo tutelado	2	26	28
Eventos científicos	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	55	57

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Sesións sobre contextos e movementos histórico-literarios
Actividades introdutorias	Presentación da materia e descrición dos seus obxectivos
Presentación	Exposicións na aula sobre diversos aspectos das lecturas obrigatorias
Debate	Reflexión sobre temas, obras e intereses estéticos de cada época literaria
Traballo tutelado	Realización dun traballo escrito sobre algunha cuestión relativa a unha o varias das obras de lectura obligatoria
Eventos científicos	Conferencia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Atención aos problemas que se formulen nas distintas presentacións
Traballo tutelado	Resolución de dúbidas e indicacións sobre a planificación do traballo

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Os contidos desenvolvidos nas sesións maxistras serán avaliados a través das reflexións na aula	10	

Presentación	Exposición na aula sobre diferentes aspectos dos movementos literarios e das obras leídas	10	CB1 CB2	CG2 CG5	CE9	CT2 CT6 CT8 CT9 CT10
Debate	O debate referirase a reflexións sobre temas, obras e intereses estéticos de cada época literaria	15				
Traballo tutelado	Traballo escrito sobre algún aspecto dunha ou de varias das lecturas obrigatorias do programa	10	CB5	CG1 CG5	CE6 CE9	CT2 CT6 CT7 CT10
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba escrita sobre algúns aspectos das obras de lectura obligatoria, así como tamén comentarios dalgún fragmento das mesmas. O coñecemento dos contidos expostos nas sesións maxistras serán avaliados, igualmente, a través destas probas	55	CB1 CB5	CG2 CG5	CE6 CE9	CT6 CT7 CT9 CT10

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. AVALIACIÓN CONTINUA:

A nota resultará da ponderación das calificacións das exposicións e debates de clase, o traballo escrito e as probas de resposta larga e o análise de textos.

Será **requisito** para superar cada unha destas actividades a correcta exposición oral e escrita, é dicir, o uso pertinente dos signos de puntuación, a corrección ortográfica, o orde e claridade expositiva e a limpeza dos exercicios.

A data da proba-exame coincidirá con aquela fixada oficialmente pola Facultade para o alumnado de avaliación única.

2. AVALIACIÓN ÚNICA

As alumnas e alumnos que non poidan asistir ás clases terán que realizar, ademais de proba-exame, un traballo sobre algún aspecto relativo aos contidos da asignatura. Por esta razón, é importante que se poñan en contacto con profesora durante as primeiras semanas do cuadrimestre.

Neste caso, o valor do traballo será do 25% e o da proba-exame do 75%, o que significa que será preciso aprobar esta última proba para sumar a nota do traballo.

Proceden, igualmente, para aprobar, os **requisitos** indicados a propósito da avaliación continua.

A proba-exame realizarase na data fixada oficialmente pola Facultade.

3. SEMIPRESENCIALIDADE

O alumnado semipresencial terá que realizar a proba-exame (de características similares ás da avaliación continua) ademais de resolver algunhas probas de resposta curta e larga que se realizarán a través da plataforma virtual. Realizará tamén un breve traballo (sobre algún/s aspecto/s das obras de lectura obligatoria) a través do cal dar conta das súas capacidades críticas e analíticas.

Os **requisitos** para superar estas probas son idénticos ós da avaliación continua (véxase arriba)

A proba-exame celebrarase na data fixada oficialmente pola Facultade.

4. CONVOCATORIA DE XULLO. En todos os casos, a convocatoria de xullo terá lugar na data fixada pola Facultade. Nesta convocatoria, a avaliación realizarase a través de probas de resposta curta, de probas de ensaio e de análise de textos.

NOTA: Naquel tipo de probas no que se faga uso de fontes bibliográficas secundarias, estas terán que aparecer referidas adecuadamente. Plaxiar unha fonte, é dicir, transcribila literalmente facéndoa pasar por discurso propio, invalidará inmediatamente o exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Sáinz de Medrano, Luis, **Histoia de la literatura hispanoamericana, desde el Modernismo**, Taurus, 1989

Garro, Elena, **Los recuerdos del provenir**, Alfaguara, 2019

Vallejo, Fernando, **La Virgen de los sicarios**, Debolsillo, 2016

Fernández, Nona, **La dimensión desconocida**, Random House, 2017

Schweblin, Samanta, **Kentukis**, Random House, 2018

Fuentes, Carlos, **Aura**, Libros del Zorro Rojo, 2017

Arias, Lola, **Campo minado/Falklands**, Oberon Books, 2017

Icaza, Jorge, **Huasipungo**, Cátedra, 2005

Carpentier, Alejo, **Viaje a la semilla**, TXALAPARTA, 2003

Bombal, María Luisa, **La amortajada**, Seix Barral, 2001

Castellanos Moya, Horacio, **Moronga**, Random House, 2018

Bibliografía Complementaria

Franco, Jean, **Historia de la literatura hispanoamericana a partir de la independencia**, Ariel, 1987

Íligo Madrigal, Luis, ed., **Historia de la literatura hispanoamericana, vol II**, Cátedra, 2015

Shaw, Donald, **Nueva narrativa hispanoamericana: boom, posboom, posmodernismo**, Cátedra, 2005

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Literatura hispanoamericana I/V01G400V01936

Outros comentarios

1. As obras de lectura obligatoria aparecen indicadas en cada un dos apartados de cada tema (sección Contidos)

A bibliografía complementaria específica sobre cada época e cada autor/a do programa facilitarase a través da plataforma virtual. Tamén a través desta plataforma achegaranse as indicacións e materiais pertinentes para o alumnado semipresencial.

2. Para o alumnado ERASMUS (de habelo) os requisitos serán os mesmos en todos os aspectos da materia.

3. O horario de titorías entregarase no comezo do cuadrimestre. As consultas enviadas por correo-e serán respondidas dentro dese mesmo horario.

Plan de Continxencias

Descrición

DESENVOLVEMENTO DA MATERIA NO CASO DE CIRCUNSTANCIA DE EMERXENCIA SANITARIA

1. Desenvolvemento da materia

O alumnado disporá dende o comezo do cuadrimestre dun cronograma que recolla a secuencia de desenvolvemento dos contidos da mesma. Tendo en conta que estos se apoian fundamentalmente na lectura de textos literarios, tocante a este aspecto, en caso de circunstancia de emerxencia sanitaria sobrevida, será relativamente fácil a adaptación a un sistema non presencial. No que respecta á metodoloxía, a "Lección maxistral" sería substituída polo aporte de materiais de diverso tipo a través da plataforma Moovi e a través de titorías virtuais co grupo, nas que poderían facerse igualmente reflexións e debates semellantes (é un modo de falar) aos desenvolvementos habitualmente na aula.

Do mesmo xeito que nunha situación de docencia normal, o alumnado recibirá as referencias bibliográficas correspondentes a cada tema e lecturas obrigatorias do programa a través do Moovi. É moi importante, por isto, que preste a máxima atención aos avisos e materiais que se subirán á plataforma.

2. Avaliación

O deseño da avaliación da materia no seu formato presencial, apóiase en varios tipos de proba: os contidos das leccións maxistras, traballo tutelado e exposicións e debates na aula, cuxo resultado representa un 45% da cualificación da materia; e unha proba exame consistente en preguntas de desenvolvemento, o resultado do cal representa o 55%.

Se a situación o requirise, este deseño veríase modificado nos seguintes termos:

a) Caso de situación de ausencia total de presencialidade: un 80% da cualificación corresponderá á suma dos resultados de exposicións escritas sobre cada lectura do programa (que o alumnado remitirá á profesora no tempo e forma requeridos) e un 20% a debates realizados en titorías de grupo virtuais.

b) Caso de situación combinada entre presencialidade e non presencialidade: un 65% da cualificación corresponderá á suma dos resultados de exposicións escritas sobre cada lectura do programa (que o alumnado remitirá á profesora no tempo e forma requeridos) e un 35% as actividades de aula desenvolvidas no período de docencia presencial.

En ningún caso se modifican, en cambio, os requisitos para superar as probas. Como se di na Guía docente: "Será requisito para aprobar cada unha das actividades a correcta expresión oral e escrita, é dicir, o uso pertinente dos signos de puntuación, a corrección ortográfica, a orde e claridade na exposición e a limpeza dos exercicios. Por outro lado, naquel tipo de probas no que se faga uso de fontes bibliográficas secundarias, estas terán que aparecer referidas adecuadamente; plaxiar unha fonte, é dicir, transcribila literalmente facéndoa pasar por discurso propio, invalidará inmediatamente o exercicio.

Para o alumnado semipresencial, no caso de producirse esta emerxencia, o desenvolvemento e avaliación da materia coincidirían coa do alumnado presencial (nos termos arriba expostos).

Por outro lado, de se impor unha modalidade docente mixta, na que unha parte do estudantado permanecerá na clase, seguindo a outra parte as clases dun modo síncrono (preferentemente) ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que na modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**As tecnoloxías na ensinanza-aprendizaxe de linguas**

Materia	As tecnoloxías na ensinanza-aprendizaxe de linguas			
Código	V01G400V01945			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				

----- GUÍA DOCENTE NON PUBLICADA -----

DATOS IDENTIFICATIVOS**Procesos migratorios e ensinanza de linguas**

Materia	Procesos migratorios e ensinanza de linguas			
Código	V01G400V01946			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				

----- GUÍA DOCENTE NON PUBLICADA -----

DATOS IDENTIFICATIVOS**Bilingüismo e educación bilingüe**

Materia	Bilingüismo e educación bilingüe			
Código	V01G400V01947			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OP	4	2c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				

----- GUÍA DOCENTE NON PUBLICADA -----

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas textuais: Poesía				
Materia	Prácticas textuais: Poesía			
Código	V01G400V01965			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Angueira Viturro, Anxo			
Profesorado	Angueira Viturro, Anxo			
Correo-e	angueira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Prácticas de creación, crítica e edición de textos poéticos.			

Competencias	
Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CE17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Desenvolver as habilidades de creación e de crítica poética.	CB1 CG4 CE3 CT2 CB2 CG6 CE6 CT3 CB5 CG8 CE9 CT6 CE10 CT8 CE17 CT9 CT10 CT11 CT12

Buscar un estilo propio a partir da experiencia, da práctica e da retroalimentación da aprendizaxe.	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE6 CE9 CE10 CE17	CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Comprender os procesos creativo e crítico para mellorar as técnicas de expresión poética.	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE6 CE9 CE10 CE17	CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Contidos

Tema	
Obradoiro de prácticas para a creación e a crítica de textos poéticos, de calquera modalidade e subxénero	Poesía e música. Poesía e ritmo. Poesía e espazo. Poesía e voz.
Presentación de orixinais de forma profesional segundo os estándares habituais da edición (impresa e dixital).	Presentación e formatos Edición e formatos
Comprensión do fenómeno editorial, en especial do mercado do público lector e dos instrumentos da edición profesional.	Poesía e campo literario

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	32	36	68
Traballo tutelado	13	36	49
Resolución de problemas	3	30	33

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	O desenvolvemento da aula farase a partir de explicacións sobre cada tema nas que se vaian introducindo tamén os textos pertinentes. O alumnado semipresencial deberá asistir a sesións de titoría, que se celebrarán a razón de unha por mes, aproximadamente. Ademais, disporán en Fatic de cuestionarios, apuntamentos, presentacións gráficas e vídeos e outro material diverso que consideren os profesores.
Traballo tutelado	Serán necesarios ás veces para completar as explicacións da aula. O alumnado semipresencial deberá realizar os mesmos traballos presentándoos por escrito, via correo electrónico ou segundo acorde cos profesores.
Resolución de problemas	Na aula faremos lecturas e comentarios dos textos máis salientables, dedicándolle a última parte de cada unha das sesións, que o alumnado deberá completar con outras lecturas e comentarios suxeridos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O profesor responderá ás consultae ou dúbidas individuais, e fará suxestións específicas segundo os interese e aptitudes de cada alumno.
Resolución de problemas	Cada traballo será titorizado individualmente polo profesor durante a súa realización (sexa por medio de titorías presenciais, sexa mediante correo electrónico, etc.). Cada alumno recibirá, a posteriori, un comentario específico sobre o seu traballo.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Lección maxistral	As lecturas e comentarios realizados na aula, así como todas as lecturas que se vaian propondo, serán obxecto de avaliación. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas de maneira presencial na data oficial de exames da FFT.	15			CE3 CE6 CE9 CE10	CT3
Traballo tutelado	Os contidos desenvolvidos ao longo do cuadrimestre avaliaranse mediante un exame ao final do mesmo na data oficial da Facultade. O alumnado semipresencial tamén está obrigado a realizar estas probas de maneira presencial na mesma data.	70	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE6 CE9 CE10 CE17	CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas	O discente preparará en grupo ou en solitario comentarios de texto e informacións concisas para ser expostas na aula. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas vía telemática no prazo que se fixe.	15	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE6 CE9 CE10 CE17	CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado, tanto presencial como non presencial, que se presente á "segunda edición de actas" realizará unha proba por escrito (na data oficial, segundo o calendario da FFT) con contidos pertencentes a todo o temario, incluíndo:

1.- recoñecemento de textos, 2.- comentario de textos, 3.- preguntas curtas de resposta curta e 4.- preguntas longas para desenvolver.

En función do desenvolvemento do curso e da actividade desenvolvida por cada un dos discentes algún(s) destes apartados pode(n) non ser necesario(s).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Casas, Arturo, **Antoloxía consultada da poesía galega 1976-2000**, Tris-Tram, 2004

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II/V01G400V01927

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Plan de Continxencias

Descrición

Mantéñense metodoloxías, contidos, avaliación e titorías na docencia realizada a través das ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Faitic).

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Prácticas textuais: Novos formatos**

Materia	Prácticas textuais: Novos formatos			
Código	V01G400V01966			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Chas Aguión, Antonio Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Profesorado	Alonso Alonso, María Chas Aguión, Antonio Fernández Álvarez, Manuel Santiago Placín Alonso, Leticia			
Correo-e	achas@uvigo.es manuelforcadela@gmail.com			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición	Taller de prácticas para a creación de textos destinados a novos formatos ou a formatos audiovisuais xeral			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG3	Capacidade do estudantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CE15	Coñecemento das repercusións lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.
CE17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
CE18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias				
Desenvolver as habilidades de creación de textos para novos formatos: blogues, práctica discursiva en redes sociais, guións audiovisuais, presentacións documentais.	CB1	CG3	CE3	CT2	
	CB2	CG4	CE6	CT3	
	CB5	CG6	CE9	CT6	
		CG8	CE10	CT8	
			CE15	CT9	
			CE17	CT10	
			CE18	CT11	
				CT12	
	Comprender o proceso creativo para mellorar as técnicas de expresión discursiva.	CB1	CG3	CE3	CT2
		CB2	CG4	CE6	CT3
		CB5	CG6	CE9	CT6
			CG8	CE10	CT8
			CE15	CT9	
			CE17	CT10	
			CE18	CT11	
				CT12	

Contidos

Tema	
BLOQUE#1 Semiótica da mirada.	1.1. Definición da mirada. 1.1.1. Ver vs. mirar. 1.1.2. Cadro semiótico: Ver sen mirar/Mirar sen ver. 1.2. Formas de mirar sen ver: Lectura, soño, cegueira, ficción, ideoloxía. 1.3. A construción da mirada 1.3.1. A perspectiva diegética. 1.3.2. Tempo e lugar da mirada. 1.3.3. Tempo e lugar do mirar sen ver. 1.3.4. Cronos e Aión. 1.4. Exemplos cinematográficos: Wim Wenders e A. Tarkovsky.
BLOQUE#2 O libro de artista	2.1. Concepto do libro como obra de arte. Orixe e evolución ata a actualidade. 2.2. Interdisciplinaridade. 2.3. Tipos de libros de artista.
BLOQUE#3 Prácticas e culturas dixitais	3.1. Novas formas de organización textual: formas intermediales e arte de novos medios. 3.2. Culturas algorítmicas e de interface. 3.3. Escrituras expandidas. 3.4. Prácticas de redes de activistas en Internet, a produción artística multimedia ou os saberes de comunidades dixitais. 3.5. Novos formatos de prácticas culturais e a cultura snack: as redes sociais, microcuentos, os book trailers. clips, tuits, memes, mobisodios, webisodios, teasers, sneakpeaks, cápsulas informativas[]

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	4	0	4
Estudo previo	0	20	20
Debate	4	10	14
Traballo tutelado	20	20	40
Lección maxistral	20	0	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	52	52

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Introdución conceptual ao tres bloques da materia.
Estudo previo	Lecturas e visionados previos á exposición de temas.
Debate	Debates críticos en clase sobre temas e conceptos da materia.
Traballo tutelado	Realización de propostas prácticas na aula individuais e/ou en grupo na que se aplicarán os conceptos aprendidos.
Lección maxistral	Desenvolvemento desde o punto de vista teórico e historiográfico dos temas da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Consulta de dúbidas en horas de tutorías.
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Consulta de dúbidas en horas de tutorías.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo previo	Resumos de lecturas: As/vos estudantes deberán escoller 2 lecturas das asignadas para facer dous comentarios/resumos de lectura. Cada resumo, de non menos de 2500 palabras (5 páxinas), son unha interpretación orixinal analítica baseada nun dos argumentos ou temas da lectura (NON son un resumo do texto) e deberán ser entregados nas datas que se coordinarán ao comezo do curso.	10	CE6 CT6 CE9 CT8 CE17 CT9 CT10 CT11
Debate	Participación activa e informada: O curso terá un formato de seminario e avaliarase a asistencia e participación activa nas clases, nas actividades do curso, e a participación na plataforma dixital (MOOVI ou BLOGUE) creada especificamente para os contidos do mesmo.	10	CB1 CG3 CE18 CT3 CG4 CT8 CG8 CT12
Traballo tutelado	Diferentes actividades prácticas nas que se apliquen os contidos e conceptos da materia.	40	CB2 CE6 CT6 CE10 CT8 CE17 CT9 CE18 CT10
Resolución de problemas e/ou exercicios	Un traballo final consiste en escoller un concepto clave ou tema específico de entre as diferentes prácticas, teorías e pensadores que estudaremos neste curso e defínilo, explicar a súa pertinencia analítica e representalo nun formato orixinal, xa sexa dixital ou analóxico. A súa entrega está contemplada para as últimas semanas de clases xunto a unha presentación oral persoal para o resto do alumnado.	40	CB5 CG3 CE6 CT8 CG8 CE10 CT9 CE18 CT10

Outros comentarios sobre a Avaliación

REQUISITOS:

Os requisitos máis importantes para este curso son: (1) Unha lectura coidadosa e crítica dos textos; (2) A participación activa e informada en discusións de clase; 3) Puntualidade e conciencia en todas as actividades e tarefas do curso.

*** Recoméndase aos/as estudantes que revisen e coñezan tanto o Código de Ética como os regulamentos ao redor do Plaxio Académico.**

***Para os/as estudantes semipresenciais,** é un requisito indispensable do curso darse de alta na plataforma dixital (MOOVI ou BLOGUE) creada especificamente para os contidos do mesmo, ata a segunda semana de iniciado o curso. A través da plataforma actualízanse os contidos do mesmo e proveranse os recursos. Tomarase en conta **os controis/reportes de acceso** á plataforma dixital dos/as estudantes cada semana, para a avaliación final. O resto de requisitos e datas de entrega serán os mesmo que para o resto do alumnado, incluíndo a presentación final.

O alumnado, tanto presencial como semipresencial, que non siga a avaliación continua poderá presentarse á avaliación única nas datas oficiais sinalas pola Facultade. Esta avaliación consistirá na entrega dun traballo relacionado coa materia e en varias preguntas curtas e unha de desenvolve en relación cos temas da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Strehovec, J., **Text as Ride: Electronic Literature and New Media Art**, West Virginia University Press, 2016
- Crary, J., **24/7 el capitalismo tardío y el fin del sueño**, Ed. Paidós, 2015
- de Amo Sánchez-Fortún, J. M., **Formación literaria, hipertextos y web 2.0 en el marco educativo (Vol. 3)**, Universidad Almería, 2015
- Greimas, Algirdas Julien, **Semiótica : diccionario razonado de la teoría del lenguaje**, Gredos, 1992
- Soto Ivars, Juan, **Arden las redes. La poscensura y el nuevo mundo virtual**, Debate, 2017
- De Certeau, Michel, **La invención de lo cotidiano**, Universidad Iberoamericana, 1996
- Rosenberg, J., & Baldwin, S., **Word Space Multiplicities, Openings, Andings**, West Virginia University Press, 2015
- Rettberg, J. W., & Tomaszek, P., **Electronic Literature Communities**, ELMCIP núm 4, 2015
- Johanna Drucker, Centro Cultural Koldo Mitxelena, **Nómadas y bibliófilos: concepto y estética en los libros de artista**, Diputación Foral de Guipuzkoa, 2003
- Crespo Martín, B., **El Libro-Arte. Concepto y proceso de una creación contemporánea**, VDM. Verlag Dr. Müller, 2009

Hellion, M. (ed.), **Libros de Artista**, Turner, 2003

Danielewski, Mark Z., **La casa de hojas**, Alpha Decay/Pálido fuego, 2013

Aira, César, **Sobre el arte contemporáneo seguido de En La Habana**, Randon House, 2016

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ao estudantado da súa responsabilidade neste aspecto.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma MOOVI (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos anuncios e datas das diferentes probas.

Os requisitos para o alumnado Erasmus serán os mesmos que para o alumnado propio.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo estudantado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense todas as metodoloxías. En caso de necesidade impartiranse en modalidade síncrona na aula virtual e utilizaranse as ferramentas de teledocencia Campus Remoto e faitic. No referente ao traballo tutelado realizarase a través da modalidade asíncrona, baixo as directrices e supervisión do profesorado. Para a realización destas actividades o estudantado deberá ler as lecturas e demais materiais proporcionados na plataforma Faitic.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

A atención personalizada realizarase no despacho virtual do profesorado, en horario de tutorías oficiais, baixo a modalidade de concertación previa e a través do correo electrónico.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir.

Ningunha.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe.

As novas lecturas estarán dispoñibles para o estudantado na plataforma Faitic.

* Outras modificacións

Ningunha.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Primeira edición das actas (xaneiro-maio)

O estudantado que siga o sistema de avaliación continua terá que entregar os exercicios e probas a través da plataforma faitic na data sinalada de entrega. De non facelo terá que acollerse á avaliación única.

O estudantado que non siga o sistema de avaliación continua terá avaliación única mediante un exame obrigatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na

realización a través de FAITIC dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 40% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 60% da nota, incluírá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 2 na parte teórica e un 3 na práctica. O exame será subido a FAITIC o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do exame o profesorado estará dispoñible en FAITIC a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir.

-Na segunda edición de actas (xuño/xullo).

Na segunda edición o estudiantado deberá realizar un exame obrigatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de FAITIC dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 40% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 60% da nota, incluírá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 2 na parte teórica e un 3 na práctica. O exame será subido a FAITIC o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf *ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do exame o profesorado estará dispoñible en Faitic a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas textuais: Ensaio				
Materia	Prácticas textuais: Ensaio			
Código	V01G400V01967			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OP	4	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina Lingua española			
Coordinador/a	Rodríguez Barcia, Susana			
Profesorado	Rodríguez Barcia, Susana			
Correo-e	susanarbarcia@gmail.com			
Web	http://faitic.uvigo.es/index.php/es/			
Descrición xeral	Prácticas de creación e crítica de textos argumentativos ou especulativos, de orde científico-literaria, especialmente en galego e español.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
CE17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
CE19	Capacidade para avaliar criticamente a bibliografía consultada e encadrala nunha perspectiva teórica.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Desenvolver as habilidades de creación e crítica de textos para discursos argumentativos ou de ensaio.	CB1 CG4 CE3 CT2
	CB2 CG6 CE7 CT3
	CB5 CG8 CE10 CT6
	CE17 CT8
	CE19 CT9
	CT10
	CT11
	CT12

Comprender os procesos creativo e críticos para mellorar as técnicas de argumentación ou construción de discursos de carácter científico ou de divulgación xornalística.	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE7 CE10 CE17 CE19	CT2 CT9 CT10 CT11 CT12
Saber elaborar un comentario de texto, unha reseña crítica ou unha reflexión breve de natureza ensaística.	CB1 CB2 CB5	CG4 CG6 CG8	CE3 CE7 CE10 CE17 CE19	CT2 CT3 CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Contidos

Tema	
BLOQUE 1: Ensaio: aspectos xerais	1.1. Entre a realidade e a ficción: ensaio e literatura. 1.2. Características do ensaio. 1.3. O ensaio como ferramenta didáctica.
BLOQUE 2: De Montaigne ao ensaio contemporáneo	2.1. A orixe do ensaio. 2.2. O ensaio no século XX. 2.3. O ensaio no século XXI.
BLOQUE 3: Guía para a escritura dun ensaio.	3.1. Aspectos ortotipográficos. 3.2. Estrutura. 3.3. Recomendacións para a redacción. 3.4. Problemas frecuentes.
BLOQUE 4: Obradoiro de escritura de ensaios	4.1. Ciencia e divulgación: prácticas de reformulación divulgativa e redacción de ensaios científicos. 4.2. Ensaio literario e humanístico.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	2	4
Obradoiro	32	96	128
Traballo tutelado	10	20	30
Lección maxistral	28	28	56
Traballo	0	7	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación da materia e explicación da guía docente.
Obradoiro	Actividades prácticas de redacción de ensaios en galego e en español.
Traballo tutelado	Actividades prácticas de lectura e comentario crítico de textos ensaísticos.
Lección maxistral	Actividade teórica. Exposición por parte dos docentes dos fundamentos teóricos principais da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	Os obradoiros de redacción de textos ensaísticos requiren de atención personalizada por parte dos docentes. Por un lado, proporcionaranse indicacións ao longo das sesións presenciais; por outro lado, no horario de titorías tamén poderán realizarse consultas. Ademais, a través do correo electrónico e do Campus Remoto tamén se atenderán dúbidas. No caso do alumnado semipresencial os mecanismos de atención serán os mesmos e, ademais, tamén se fixarán titorías específicas de carácter obrigatorio.
Traballo tutelado	Os traballos de lectura e crítica de textos ensaísticos requiren de atención personalizada por parte dos docentes. Por un lado, proporcionaranse indicacións ao longo das sesións presenciais; por outro lado, no horario de titorías tamén poderán realizarse consultas. Ademais, a través do correo electrónico e do Campus Remoto tamén se atenderán dúbidas. No caso do alumnado semipresencial os mecanismos de atención serán os mesmos e, ademais, tamén se fixarán titorías específicas de carácter obrigatorio.
Probas	Descrición

Traballo	Para a realización do traballo de curso ofrecerase atención personalizada. Proporcionaranse indicacións nun documento que será subido a Moovi nas primeiras semanas do curso; ademais, no horario de titorías tamén poderán realizarse consultas. Finalmente, a través do correo electrónico e do Campus Remoto tamén se atenderán dúbidas. No caso do alumnado semipresencial os mecanismos de atención serán os mesmos e, ademais, tamén se fixarán titorías específicas de carácter obrigatorio.
----------	---

Avaliación							
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas				
Obradoiro	Entre as prácticas de redacción elaboradas ao longo do cuadrimestre, a/o alumna/o escollerá unha para que sexa avaliada. A extensión mínima será de 500 palabras. O documento será subido a Moovi no apartado correspondente e no prazo indicado ao longo do curso.	30	CB1	CG4	CT2	CT6	CT8
Traballo tutelado	Actividades prácticas de lectura e comentario crítico de textos ensaísticos. No caso do alumnado presencial, deberase expoñer oralmente unha reflexión crítica sobre o tema que aborden os textos lidos. No caso do alumnado semipresencial, a reflexión crítica sobre as lecturas deberá entregarse por escrito a través de Moovi antes da data límite establecida ao inicio do curso.	30	CB1	CG4	CE3	CT2	CT3
			CB2	CG6	CE7	CT9	CT10
				CG8	CE17	CT9	CT10
Traballo	Trátase da realización dun traballo escrito no que se desenvolva un tema coas características do estilo ensaístico. O traballo deberá subirse a Moovi en formato PDF ou en formato impreso aos docentes antes do 27 de abril de 2022.	40	CB5		CE17	CT2	CT6
					CE19	CT8	CT9
						CT11	CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS (Maio-xuño 2022)

Avaliación continua

É obrigatorio realizar e entregar no prazo establecido das probas marcadas na avaliación. Os traballos non entregados ou entregados fóra de prazo non se avaliarán. A data límite de entrega do traballo e da actividade do obradoiro será o 27 de abril de 2022, a través de Moovi ou en formato impreso (nas sesións presenciais e antes do 27 de abril de 2022).

A cualificación na primeira edición de actas dos alumnos e alumnas que opten pola avaliación continua corresponderá ao cómputo das notas obtidas nas probas realizadas durante curso. Para superar a materia será necesario obter como mínimo un 4,75 en total.

Avaliación única

Neste caso, a avaliación poderá realizarse mediante un exame único, baseado nos contidos da materia, no que a nota constituirá o 100% da cualificación final.

Este exame terá lugar ao final do cuadrimestre e estará fixada no Calendario de exames establecido e publicado pola FFT.

A elección desta opción en ningún caso supón a perda do dereito á asistencia. Ao alumnado que escollo esta modalidade de avaliación recoméndaselle que consulte regularmente os documentos que se irán colgando en Moovi.

2. SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS (xullo 2022)

Na segunda edición de actas a avaliación levará a cabo exclusivamente mediante un exame único, baseado nos contidos da materia. Este exame terá lugar na data oficial de xullo aprobada pola Xunta de Facultade e que figura tamén no Calendario de exames.

Os alumnos e alumnas que non alcanzasen o aprobado na modalidade de avaliación continua e que se presenten nesta oportunidade de xullo deben ter en conta que non se gardarán en ningún caso as notas dos traballos de aula e do traballo escrito.

3. ALUMNADO SEMIPRESENCIAL

O alumnado semipresencial seguirá a materia a través dos materiais que se irán subindo a Moovi xunto coas titorías presenciais que se fixarán ao comezo do curso. A avaliación do alumnado semipresencial coincidirá coa do alumnado presencial en canto ao traballo tuteado e á práctica do obradoiro (entregados a través de Moovi antes do 27 de abril de 2022), pero en lugar dos traballos de aula terán que entregar un ensaio (1000 palabras) cunha reflexión crítica sobre as

lecturas indicadas ao longo do curso a través de faitic. Este ensaio terá un valor do 30% sobre a nota final, e os traballos (traballo e obradoiro) terán un valor do 70% da cualificación final.

4. OUTRAS OBSERVACIÓNS

Nos alumnos e alumnas de avaliación continua, no caso de que tras a avaliación conxunta sexan necesarios ata 0,25 puntos para superar a materia, terase en conta a asistencia e participación regular e activa na clase.

O estudiantado Erasmus poderá realizar as probas coa axuda dun dicionario.

Tanto no exame como no traballo escrito e no resto dos exercicios propostos ao longo do curso penalizaranse os erros ortográficos, os erros na expresión, as incoherencias sintácticas, etc.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Navaza, Gonzalo, **Michel de Montaigne. Os ensaios (Escolma)**, USC e Fundación BBVA, 2016

Bibliografía Complementaria

Castilleja, Diana; Eugenia Houvenaghel; Dagmar Vandebosch, "**Introducción a El Ensayo Hispánico: cruces de géneros, síntesis de formas**", Droz S. A., 2012

Gracia, Jordi (ed.), **El ensayo español. Los contemporáneos**, Crítica, 1996

Suárez Granda, Juan Luis, **El ensayo español del siglo XX (1900-1990)**, Akal, 1996

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase que o estudiantado Erasmus dispoña como mínimo dun nivel B1 de español.

Plan de Continxencias

Descrición

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Aínda que en 2021 a alerta sanitaria provocada pola COVID- 19 evoluciona positivamente, a Universidade de Vigo establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo de ser necesario a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS, ATENCIÓN E AVALIACIÓN

As alternativas metodolóxicas en caso de docencia mixta e/ou non presencial serán síncronas (aulas xemelgas e despacho persoal do Campus Remoto) e asíncronas (Moovi). No apartado de atención personalizada e avaliación xa se especifica a adaptación metodolóxica que se levará a cabo en caso de ser precisa.

O acceso ao Despacho persoal de Susana Rodríguez Barcia (Sala 2186) no Campus remoto faise a través da ligazón e clave seguintes:

<https://campusremotouvigo.gal/public/836489612>

Contrasinal: q9bUtq7M

A URL e clave de acceso para as aulas xemelgas envíanse ao principio do curso dende o vicedecanato competente.

En resumo: Como plan de continxencia sobre a modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado asistirá ás aulas de forma presencial e outra parte seguirá as clases dun modo síncrono (preferentemente) ou asíncrono, o profesorado manterá as metodoloxías, a atención personalizada e os sistemas de avaliación como se indica para a modalidade presencial (coas especificacións recollidas), adaptando os grupos de estudantes e as quendas para cumprir coa normativa sanitaria que se estableza no seu momento.

Nesta materia, independentemente da modalidade de ensino, as actividades entréganse a través de Moovi. No caso dos traballos de aula, de non poder desenvolverse de xeito presencial empregárase a aula xemelga no Campus Remoto.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Estudos lusófonos III**

Materia	Estudos lusófonos III			
Código	V01G400V01985			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				

----- GUÍA DOCENTE NON PUBLICADA -----

DATOS IDENTIFICATIVOS**Estudos lusófonos IV**

Materia	Estudos lusófonos IV			
Código	V01G400V01986			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				

----- GUÍA DOCENTE NON PUBLICADA -----

DATOS IDENTIFICATIVOS**Seminario de literaturas e culturas lusófonas**

Materia	Seminario de literaturas e culturas lusófonas			
Código	V01G400V01987			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OP	4	2c
Lingua impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				

----- GUÍA DOCENTE NON PUBLICADA -----

DATOS IDENTIFICATIVOS**Traballo de Fin de Grao**

Materia	Traballo de Fin de Grao			
Código	V01G400V01991			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Luna Selles, Carmen			
Profesorado	Rifón Sánchez, Antonio			
Correo-e	virginials@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	O "Traballo de fin de grao" (TFG) é un traballo persoal que o discente debe facer de maneira autónoma baixo a titorización dun/ha docente da Facultade con docencia no grao. O TFG está orientado á avaliación das competencias asociadas ao título (Real Decreto 1393/2007). Xa que é un requisito para a graduación, debe entenderse como unha oportunidade de aprendizaxe que ilusione antes que coma un mero trámite.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG3	Capacidade do estudantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
CG4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
CG8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
CG9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
CG10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
CE1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
CE2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE4	Coñecemento básico da lingua latina e a súa cultura.
CE5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CE10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.

CE11	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do español.
CE12	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do galego.
CE13	Coñecemento da situación sociolingüística da lingua galega/española.
CE14	Coñecemento teóricos e metodolóxicos para o ensino da lingua materna.
CE15	Coñecemento das repercusións lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.
CE16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
CE17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
CE18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
CE19	Capacidade para avaliar criticamente a bibliografía consultada e encadrala nunha perspectiva teórica.
CE20	Coñecemento teórico e práctico dos dicionarios do español/galego/portugués nos seus diferentes formatos.
CE21	Coñecemento teórico e práctico da fonética e da fonoloxía do galego, español e portugués.
CE22	Coñecemento da situación sociolingüística da lingua portuguesa.
CT1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT4	Capacidade para adaptarse a novas situacións.
CT5	Capacidade de xerar novas ideas.
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT7	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
- Ser capaces de redactar un traballo, baseado nos coñecementos adquiridos no grao, cunha base teórica e metodolóxica.	CB1	CG1	CE1	CT1
	CB1	CG2	CE2	CT2
	CB2	CG3	CE2	CT3
- Ser capaces de extraer conclusións dos resultados obtidos.	CB3	CG4	CE3	CT4
	CB4	CG5	CE4	CT5
- Saber adaptar o discurso escrito á situación académica, tanto no que respecta ao estilo, a estruturación e o uso de técnicas tipográficas.	CB5	CG6	CE5	CT6
		CG7	CE6	CT7
		CG8	CE7	CT8
- Saber adaptar o discurso oral á situación de defensa do traballo.		CG9	CE8	CT9
		CG10	CE9	CT9
			CE9	CT10
			CE10	CT11
			CE11	CT12
			CE12	
			CE13	
			CE14	
			CE15	
			CE16	
			CE17	
			CE18	
			CE19	
			CE20	
			CE21	
			CE21	
			CE22	
			CE22	
			CE27	

Contidos

Tema

1. Contidos do grao	<p>Xa que o obxectivo do TFG é a avaliación das competencias do grao, o TFG pode versar sobre calquera dos contidos do grao, ou calquera aspecto relacionado con eles, aínda que non estea expresamente incluído en ningunha das materias.</p> <p>O tema específico do TFG deberá ser acordado entre a/o estudante e a persoa titora asignada.</p> <p>o TFG non ten que ser obrigatoriamente un traballo de investigación, pode ter un enfoque de carácter máis profesional (corrección de textos, asesoría lingüística, programación de actividades de normalización, edición de textos, etc.), didáctico (confección dunha unidade didáctica, etc.), creativo (ensaio, teatro, conto, etc.) ou calquera enfoque que permita ao discente amosar ter acadado as competencias do grao.</p>
2. Estructura	<p>A estrutura do traballo adaptárase á natureza do mesmo polo que será o titor/a quen aconselle en cada caso a estrutura máis adecuada ao tema do traballo.</p>
3. Pautas de redacción e presentación	<p>Sen prexuízo do anterior, establénse os seguintes aspectos formais que todos os traballo, independentemente da súa natureza, deben levar:</p> <p>0. Portada. Deberá ter os datos que seguen: ☐ Grao Universitario en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios / Facultade de Filoloxía e Tradución / Universidade de Vigo (na parte superior dereita). ☐ Título completo do TFG/Autoría (no centro); ☐ Mes/ano de presentación (parte inferior). Tendo en conta que o TFG é unha materia máis do grao, non é necesaria a mención do titor ou titora na portada do mesmo xeito que non aparece nos traballos de curso. No caso de que se desexa facer mención, farase no interior do traballo.</p> <p>1. Resumo informativo de entre 200 e 250 palabras.</p> <p>2. Índice paxinado.</p> <p>3. Corpo do traballo. Estructura a determinar co titor/a do traballo.</p> <p>4. Bibliografía. A variedade de traballos e áreas de coñecemento fai imposible impoñer un sistema único, recoméndanse o sistema APA e o sistema Chicago con nota completa, que poden cubrir tanto os estudos lingüísticos coma os literarios. En caso de non empregar ningún deles recoméndase empregar un sistema de citas e referencias estandarizado por cuestións pedagóxicas e de corrección (p.e. MLA, IEEE, Vancouver, etc.). En calquera caso e con independencia do sistema de referencia bibliográfica empregado, o alumnado debe amosar coherencia na súa aplicación.</p> <p>5. Anexos.</p> <p>Recoméndase que o TFG teña unha extensión entre 7000 a 9000 palabras (sen contar anexos) pero, dado a variada natureza dos posibles temas de traballo, a extensión terá que adaptarse ao tema escollido; ha de lembrarse que o TFG é unha materia de 6 créditos, unha extensión excesiva excedería as horas de traballo do alumnado e os obxectivos do TFG.</p> <p>O TFG deberá ser entregado en PDF.</p>
4. Defensa oral	<p>De acordo co Regulamento do TFG vixente na Facultade de Filoloxía e Tradución, a defensa oral é obrigatoria. Constará dunha exposición por parte do/a autor/a do traballo (max. 10 minutos), seguida dos comentarios do tribunal (max. 15 minutos), con breve resposta do/a autor/a.</p>

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
--	---------------	--------------------	--------------

Traballo tutelado	0	144	144
Presentación	0.5	5.5	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	O/A estudante desenvolve un traballo orixinal sobre os contidos do Grao baixo as directrices e supervisión do titor/a.
Presentación	Defensa oral, perante un tribunal unipersonal formado polo titor/a.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O/A estudante contará coa supervisión dun titor/a. Para a asignación de titores e titoras o estudiantado deberá entregar, segundo o calendario fixado, a súa petición na que, en impresos formalizados, indicará o docente e as liñas de traballo que desexa por orde de preferencia; así, para a primeira liña de preferencia marcará 1, 2 para a seguinte e así sucesivamente. Unha vez recollidas todas as preferencias, a asignación farase por expediente académico, de maior a menor, procurando distribuír a carga de traballo entre o profesorado; así que, en primeiro lugar distribuirase un traballo por docente para, proceder a asignar un segundo ou terceiro traballo en caso de ser necesario. Esta forma de asignación busca que a liña de traballo asignada ao discente sexa a máis alta da lista de preferencias e a distribución equitativa da carga de traballo entre o profesorado na procura de mellorar a titorización.
Presentación	O/A estudante contará coa supervisión dun titor/a.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Valórase: A calidade técnica do traballo, fundamentación teórica, proposta metodolóxica e capacidade crítica (60%). A presentación escrita, especialmente a corrección formal e a adecuación aos estándares descritos nesta guía (20%).	80	CB1 CG1 CE1 CT1 CB2 CG2 CE2 CT2 CB3 CG3 CE3 CT3 CB4 CG4 CE4 CT4 CB5 CG5 CE5 CT5 CG6 CE6 CT6 CG7 CE7 CT7 CG8 CE8 CT8 CG9 CE9 CT9 CG10 CE10 CT10 CE11 CT11 CE12 CT12 CE13 CE14 CE15 CE16 CE17 CE18 CE19 CE20 CE21 CE22
Presentación	Valorarase especialmente a habilidade e o dominio da linguaxe verbal e a capacidade de síntese.	20	CB4 CG4 CE9 CT2 CG8 CE17 CT4 CT6 CT10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a avaliación seguirase o disposto no *Regulamento do Traballo Fin de Grao* da Facultade de Filoloxía e Tradución.

A matrícula do traballo de fin de grao dá dereito a dúas oportunidades de avaliación nun mesmo curso académico, sempre que se cumpran os requisitos para a súa defensa recollidos no Regulamento do TFG. En caso de non superar a materia nese curso, poderá solicitar un adiamento da avaliación no seguinte curso académico.

O seguimento dunhas normas éticas considérase básico na elaboración do TFG. En particular, o respecto polo recoñecemento da autoría allea. Así, **calquera plaxio** identificado será motivo de suspenso do TFG. Entenderase por plaxio calquera reprodución literal presentada como propia dun texto alleo, independentemente da súa extensión ou calquera apropiación das ideas ou metodoloxía dun autor ou dunha autora que non se mencione nas referencias e, isto, sexa cal sexa

a súa procedencia.

Os TFG poderán ser sometidos a avaliación do plaxio por medio de calquera dos programas antiplaxio existentes e os informes obtidos ser remitidos ao titor ou titora ou á comisión de avaliación correspondente para a súa consideración.

Recoméndase que o estudiantado visite a plataforma Moovi con regularidade. Os avisos e anuncios faranse mediante esta plataforma vía correo electrónico. É responsabilidade do/da estudante consultar os medios de comunicación establecidos.

Este documento constitúe soamente unhas indicacións e recomendacións sobre o TFG, o cal se rexe polo Regulamento do TFG da FFT.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BUSTOS GISBERT, J. M., **La construcción de textos en español**, Universidad de Salamanca, 1996

CASSANY, D., **La cocina de la escritura**, Anagrama, 1995

MONTOLÍO, E. (coord.), **Manual práctico de escritura académica**, Ariel, 2000

NÚÑEZ LADEVÉZE, L., **Teoría y práctica de la construcción del texto**, Ariel, 1993

REYES, G., **Cómo escribir bien en español**, Arco/Libros, 1998

WALKER, M., **Cómo escribir trabajos de investigación**, Gedisa, 2000

COROMINA, Eusebi, Xavier CASACUBERTA y Dolors QUINTANA, **El trabajo de investigación**, Octaedro, 2002

HARVEY, Gordon, **Cómo se citan las fuentes**, Nuer Ediciones, 2001

ORNA, Elisabeth y Graham STEVENS, **Cómo usar la información en trabajos de investigación**, Gedisa, 2001

REGUEIRO, Mª Luisa y Daniel M. SÁEZ RIVERA, **El español académico. Guía práctica para la elaboración de textos académicos**, Arco/Libros, 2013

TRIGO ARANDA, Vicente, **Escribir y presentar trabajos en clase**, Prentice-Hall, 2002

Bibliografía Complementaria

ECO, Umberto, **Cómo se hace una tesis. Técnicas y procedimientos de investigación, estudio y escritura**, Gedisa, 1983

LÁZARO CARRETER, Fernando, **Diccionario de términos filológicos**, Gredos,

MONTEMAYOR HERNÁNDEZ, María Velia, María Consuelo GARCÍA TREVIÑO y Yolanda GARZA GORENA, **Guía para la investigación documental**, Trillas, 2002

NOVELLE LÓPEZ, Laura, **Elaboración de TFG, TFM e teses: Claves para o éxito**, Universidade de Vigo, 2022

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Non haberá cambios nin nas metodoloxías nin nos contidos. A única diferenza será que as titorías personalizadas e a atención do tutor ou titora serán virtuais a través do campus remoto

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

No caso de que as medidas excepcionais asío esixan, a avaliación non será presencial, senón presencial virtual a través do campus remoto, pero o sistema seguirá sendo o memos mudando so o medio de comunicación.